

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 9. august 2023 blev i sag nr. 99159:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I vedlagt klageskrivelse til klageskema af 30/12 2022 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Påstand:

Indklagede skal anerkende, at Klager er berettiget til løbende ydelse fra pensionsforsikring, aftale-nummer [...] fra den 1. oktober 2022, og at Klager er berettiget til fritagelse for pensionsindbetaling.

Sagsfremstilling:

I november 2016 tegnede Klageren pensionsforsikring hos SEB Pension, som overgik til Indklagede den 1. juli 2020, jf. bilag 1.

Af dækningsbetingelserne fremgik blandt andet:

- 'Vi udbetaler dækningen ved tab af erhvervsevne, hvis følgende betingelser er opfyldt. [...]
- Den forsikrede har enten midlertidigt eller længerevarende mistet sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke. [...]
 - Den forsikrede mister erhvervsevnen og er berettiget til at få udbetalt dækningen i perioden, fra dækningen træder i kraft, til den ophører uanset årsagen. [...]

Når vi skønner, at den forsikrede tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling. Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har varet 1½ år. [...]

Selvom den forsikrede har fået tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis få udbetalt dækningen af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at få førtidspension ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.'

Klageren var kontoransat på fuld tid, indtil hun sygemeldte sig fra sit arbejde den 15. marts 2018 som følge af en forsnævring af lænderyggen.

Hendes sygedagpenge blev forlænget den 12. oktober 2018 indtil den 20. juni 2020, hvor hun overgik til jobafklaring på ressourceforløbsydelse.

Den 10. februar 2020 anmeldte Klageren sit erhvervsevnetab til Indklagede, og Indklagede meddelte midlertidig dækning ad flere omgange fra den 28. august 2019 og frem til den 30. september 2022.

Den 18. september 2021 udfyldte Klageren et funktionsevneskema til Indklagede, hvor hun anførte, at de lidelser, som var årsag til hendes uarbejdsdygtighed var, at hun var blevet opereret for spinalstenose i lænderyggen, at hendes iskiasnerve var i klemme på grund af diskusprotusion, og at hun havde nervesmerter og ondt i ryggen.

Hun angav, at hun højst kunne arbejde 12 timer om ugen.

I forbindelse med den kommunale afklaring indhentede [...] Kommune en lægeattest til rehabiliteringsteamet med følgende indhold i forhold til hendes funktionsevne, jf. bilag 2.

'[Klageren] måtte efter mange overvejelser og forsøg indse, at hun ikke kunne magte sit oprindelige kontorarbejde pga rygproblemerne, trods diverse skånefunktioner inklusiv hæve/sænkebord og mulighed for hvile.

Opstartet i virksomhedspraktik den 16.12.19 i [...]. Har nu 2,75 timer man, tir, tor, fre og 1 time hjemmefra ons, skånefunktion også derhjemme hæve/sænkebord og ståmåtte. Mulighed for kunne holde pauser, især derhjemme, så når hun har en dårlig dag med mange smerter, er der mulighed for at [Klageren] kan arbejde hjemmefra. Forsøgt andre arbejdsfunktioner som at pakke returvarer om for at variere arbejdsfunktionerne, men gik ikke.

Funktioner i dagligdagen: Kan udfører de fleste funktioner, når blot tages lidt af gangen, men en hel del opgaver som støvsugning/gulvvask varetages mest af ÆF og [børn]. [Klageren] handler ikke ind, hvis hun gør så har hun en 'slæber' med. Klarer tøjvask i etaper. ÆF står for aftensmaden, da [Klageren] på det tidspunkt af dagen er for træt og det meget let giver bagslag hvis hun gør det, både i forhold til smerter og træthed. [Klageren] hviler typisk i forb.m ÆF laver mad.

I forhold til havearbejde, så klarer hun mindre opgaver med indlagte pauser. [Klageren] kører kun selv små turer af 15-30 min varighed, også svært pga smerterne at køre længere som passager.

[Klageren] håber at kunne fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet via reduceret tid gennem flexjob med skånefunktioner. '

Den 17. januar 2022 blev Klagerens sag foretaget ved rehabiliteringsteamet, som indstillede følgende, jf. bilag 3.

'Beskæftigelsesmæssigt har rehabiliteringsteamets lagt vægt på, at borgeren er uddannet [...] og har arbejdet som [...] frem til sin sygemelding. Borgeren har deltaget i beskæftigelsesrettede tilbud i form af fastholdelsespraktik, træningsforløb, samtaler med arbejdsmarkedsrettet psykolog og virksomhedspraktik. Rehabiliteringsteamet kan ikke pege på yderligere beskæftigelsesrettede tiltag, der kan føre til udvikling af borgerens arbejdsevne.

...

Borgeren har kun deltaget i beskæftigelsesrettede tilbud.

Rehabiliteringsteamet er ikke blevet bekendt med problemer i forhold til borgerens sociale og sundhedsmæssige situation og kan derfor ikke pege på indsatser, der kan føre til udvikling af arbejdsevnen. Rehabiliteringsteamet oplyser borgeren om, at der mulighed for at rette henvendelse til sundhedsafdelingen vedr. forløbet aktiv smertehåndtering.

Helbredsmæssigt er der lagt vægt på, at borgeren lider af rygsmerter. Borgeren har deltaget i behandling og tilbud i form af rygoperation og samtaleforløb ved psykolog med fokus på smertehåndtering og accept. Rehabiliteringsteamet orienterer borgeren om, at der på sigt kan henvises til smerteklinik via praktiserende læge, såfremt der bliver behov for dette.

Rehabiliteringsteamet finder det dokumenteret, at borgeren har deltaget i relevant udredning og behandling på specialafdeling / ved speciallæge og kan ikke pege på yderligere behandlingsmæssige tiltag, der kan øge borgerens funktionsevne/funktionsniveau. Den helbredsmæssige tilstand vurderes i det væsentligste at være stationær og alle behandlingsmuligheder udtømte, hvorfor det vurderes dokumenteret at funktionsevnen er varigt nedsat og borgeren fremadrettet vil have væsentlige skånehensyn i forhold til arbejdsmarkedet. '

Den 1. april 2022 blev Klageren ansat i fleksjob i [...] som [...] 12 timer om ugen med 100 %'s intensitet, jf. bilag 4.

Den 31. maj 2022 indhentede Indklagede en speciallægeerklæring fra [...], som konkluderede følgende, jf. bilag 5:

- 1) [Klageren] oplever konstante smerter i højre ben fra balde og ned til ankelniveau, forværres ved gang og når hun står stille.
- 2) [Klageren] oplever konstante smerter i lænd, der forværres, når hun sidder, lindres i liggende stilling.
- 3) Hun har problemer med at sidde i bil i længere perioder, må tage hyppige pauser.
- 4) Alt husarbejde foregår i etaper, kan klare lidt havearbejde, men må herefter hvile og det samme gælder ved rengøring, og indkøb foregår kun med hjælp.
- 5) Hun har et flexjob på et kontor med gode ergonomiske forhold 12 timer om ugen.

Indklagede har den 6. september 2022 afvist dækning fra den 1. oktober 2022, jf. bilag 6.

Klageren har klaget til Indklagede den 27. oktober 2022, jf. bilag 7, men Indklagede har fastholdt afvisningen den 2. december 2022, jf. bilag 8, hvilket har nødvendiggjort sagens indbringelse for Ankenævnet for Forsikring.

Anbringender:

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at

Indklagede har i sin afgørelse af sagen lagt for stor vægt på MR-scanningen den 22. juli 2022, som ikke i sig selv udtømmende beskriver hvilke helbredsmæssige symptomer Klageren har og ej heller hvilke funktionsnedsættelser symptomerne giver hende.

Formålet med scanningen var at afdække årsagen til Klagerens smerter og eventuelt give lægerne en indikation af, hvilket behandlingsmæssige tiltag der kan være relevante at iværksætte, men scanningen er ikke afgørende for, hvilket funktionsmæssige begrænsninger Klageren måtte have.

Smerter er subjektive og kan ikke altid forklares ud for konstatérbare objektive fund.

Klagerens smerter har været konstant til stede siden 2017, hvorfor der ikke er nogen grund til at tro, at hendes klagebillede ikke skulle være reelt.

Hun har været igennem en grundig og langvarig afklaring til det brede arbejdsmarked i det kommunale system, og hun har været under lægelig kontrol, hvorefter et panel af 4 personer med forskellige erhvervs- og sundhedsfaglige kompetencer ikke har kunnet pege på indsatser, som vil kunne føre til udvikling af hendes arbejdsevne.

På baggrund af ovenstående helbredsoplysninger er [Klageren]s længerevarende erhvervsevne nedsat med mindst halvdelen, og hun er derfor berettiget til forsikringsydelse.

Selvom den kommunale afklaring og visitationen til fleksjob ikke i sig selv dokumenterer et ydelsesberettigende tab af erhvervsevne, så er Indklagede forpligtet til at se på begrundelsen for fleksjobvisitationen og indstillingen hertil.

Rehabiliteringsteamet har ikke kunnet pege på yderligere beskæftigelsesrettede tiltag, der kan føre til udvikling af Klagerens arbejdsevne, hvilket giver en formodning for, at der ikke er yderligere beskæftigelsesrettede tiltag, som kan føre til en udvikling af Klagerens arbejdsevne, og Indklagede har ikke påvist beskæftigelsesrettede tiltag, som kan føre til en udviklingen af Klagerens arbejdsevne, hvorfor det bør lægges til grund, at der ikke er yderligere beskæftigelsesrettede tiltag, som kan føre til en udvikling af Klagerens arbejdsevne og således heller ikke erhvervsevne.

Rehabiliteringsteamet var ikke bekendt med problemer i forhold til borgerens sociale og sundhedsmæssige situation, hvorfor det har formodningen imod sig, at Klageren har sociale eller sundhedsmæssige problemer, og da Indklagede ikke har anført omstændigheder, som giver anledning til at andet, må det kunne lægges til grund, at der ikke foreligger sådanne omstændigheder, som har betydning for Klageren arbejdsevne.

På samme måde må det kunne lægges til grund, at der ikke foreligger behandlingsmæssige tiltag, som vil kunne forbedre Klagerens arbejdsevne.

Da der ikke foreligger sociale eller sundhedsmæssige forhold, som begrænser Klagerens arbejdsevne, og da der ikke foreligger beskæftigelsesrettede eller behandlingsmæssige tiltag, som vil kunne forbedre Klagerens arbejdsevne er hendes arbejdsevne lig med hendes erhvervsevne, og hun er berettiget til forsikringsdækning i henhold til den tegnede forsikring."

Selskabet har i brev af 20/1 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager blev via sin ansættelse hos [...] omfattet af virksomhedens obligatoriske pensionsordning med forsikringsdækninger pr. 1. juni 2015. Ordningen blev administreret af SEB og fra 2019 af Danica Pension.

Ordningen indeholder blandt andet dækning ved tab af erhvervsevne samt en invalidesum.

Invalidesum-dækningen kommer til udbetaling som et engangsbeløb, når tabet af erhvervsevne har været vurderet varigt nedsat til mindst halvdelen i 1 år.

Forsikringen ved tab af erhvervsevne giver ret til løbende udbetaling og præmiefritagelse ved midlertidigt og ved længerevarende erhvervsevnetab på mindst halvdelen inden for hidtidigt henholdsvis generelt erhverv. Udbetalingen udgør forskellen mellem indtægt fratrukket AMB før og efter tab af erhvervsevne, dog maksimalt den fulde forsikringsdækning.

Forsikringen indeholder endvidere en udbetalingsbestemmelse, hvorefter udbetaling ved tab af erhvervsevne kunne ske til [arbejdsgiver], så længe klager opfyldte betingelserne for at være dækningsberettiget, og [arbejdsgiver] fortsatte med at udbetale fuld løn til klager.

Der er karenstid på 3 måneder.

I nærværende sag var klagers arbejdstid først uafbrudt nedsat med mindst halvdelen i en periode udover karenstiden fra den 28. maj 2019. De gældende forsikringsbetingelser på tidspunktet for kravets opståen vedlægges som bilag A.

Hvori består uenigheden?

Partsrepræsentanten mener, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen og klager over, at Danica Pension har stoppet udbetalingen ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling pr. 1. oktober 2022.

Danica Pension har understøttet klager under dennes syge- og afklaringsforløb ved at bevilge udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling i en midlertidig periode fra karenstidens ophør den 28. august 2019 til den 1. oktober 2022.

Det er Danica Pensions opfattelse, at klagers generelle erhvervsevne ikke er dokumenteret nedsat til halvdelen af helbredsmæssige årsager, og at selskabet med rette har stoppet udbetalingen pr. 1. oktober 2022.

Sagsfremstilling – lægelige akter

Sygehusjournaler fra 2017-2018 (bilag B)

Den 17. november 2017 blev klager undersøgt på Medicinsk Rygklinik [...].

Klager beskrev smerter på ydersiden (lateralt) af sit højre ben og en mere eller mindre konstant sovende fornemmelse i 1. og 2. tå på højre fod. Smerterne blev forværret, hvis hun stod eller gik i længere tid. Herudover beskrev klager træthedsfornemmelse i lænden.

Ved MR-skanning den 16. oktober 2017 fandtes der tegn på slid samt en diskus-udbuling mellem den 4. og 5. lændehvirvel, der forårsagede afsmaling af den kanal, hvori nerverne løb (discus-protrusion med facetleds-atrose).

Der blev stillet diagnosen 'Spondylose med radiculopati'.

Klager blev anbefalet fortsat medicinsk smertebehandling med Gabapentin og Panodil kombineret med motion og prioritering af god rygergonomi i forbindelse med job og fritid.

Klager blev igen undersøgt på Rygklinikken den 13. februar 2018 på grund af vedvarende udstrålende smerter ned i det højre ben. Det blev noteret, at klager fortsat passede sit arbejde, men at hun var generet i det daglige.

Klager blev tilbudt en pladsgørende operation i lænden (dekompression). Operationen blev udført den 15. marts 2018 og forløb ukompliceret.

Den 26. april 2018 blev det noteret, at klager oplevede langt færre smerter i højre ben, og at hendes gangdistance var blevet længere. Ved overbelastning oplevede hun træthed i lænden og smerter. Klager afventede genoptræning i kommunalt regi.

Den 19. december 2018 blev det noteret, at klager oplevede, at der havde været fremgang i en lang periode efter operationen i marts 2018, men at det herefter igen var gået lidt tilbage. Den ortopedkirurgiske speciallæge fandt dog fin bevægelighed og normal neurologi ved objektiv undersøgelse, og en ny MR-skanning fra september 2018 blev beskrevet som meget pæn. Speciallægen vurderede, at klagers samlede tilstand var bedre end før operationen, og fandt ikke behov for yderligere.

Lægeattest 135 fra den 28. maj 2019 (bilag C)

I lægeattest 135 af 28. maj 2019 oplyste klagers praktiserende læge, at klager havde slidgigt i ryggen og oplevede konstante nervesmerter strålende ud i benet samt belastningsudløste lændesmerter. Klager oplevede betydelig bedring i tilstanden i ferier.

Lægen oplyste, at der var blevet aftalt fuldtidssygemelding i 6 uger for at se, om dette kunne hjælpe på klagers smerter. Det fremgik, at klager indtil da havde arbejdet på nedsat tid med 25 timer om ugen, hvor hun havde 3 timer på kontoret plus 2 timer hjemme med indlagt hvilepause imellem.

Lægen oplyste, at klager også var i gang med medicinjustering, og at hun trænede selv. Klager blev oplyst til at have planer om at intensivere øvelser/motionscykel/gåture, starte til dansefitness samt henvende sig til psykolog med speciale i kroniske smerter.

Lægen vurderede at fortsat bedring kunne forventes, men at klager vedvarende skulle træne sin ryg og undgå overbelastning. Lægen fandt klagers aktuelle job relevant i forhold til klagers skånehensyn.

Ved objektiv undersøgelse fandt lægen normale reflekser, normal følesans og normal kraft i benene. Herudover normal gang og 0 cm afstand fra finger til gulv ved forover-bøjning.

Lægen vurderede det forventeligt, at klager på sigt vil kunne komme til at arbejde på ordinære vilkår med ikke-rygbelastende jobfunktioner.

Status fra [Anden aktør] den 21. november 2019 (bilag D)

Det fremgår af statusrapporten af 21. november 2010 fra [anden aktør], at klager var blevet henvist til et udviklingsforløb grundet smerter som følge af diskus-frembuling (diskusprotusion). Klager blev beskrevet med en stærk arbejdsidentitet og ønske om at vende tilbage til sit arbejde som [...], eventuelt i en deltidsstilling.

Det fremgår af rapporten, at den fysiske træning var blevet afsluttet efter kun én træningsseance, og fysioterapeuten noterede i den forbindelse, citat: 'Det er min opfattelse, at [klager] er meget ængstelig for at bruge sin krop og sin ryg. Hun er aktuelt inde i en positiv udvikling, som hun er nervøs for at 'ødelægge'.

Klager overgik herefter til et 12-ugers forløb med fokus på det psykiske funktionsniveau, kaldet 'Mental Fitness'. Forløbet bestod i forskellige øvelser, der skulle udfordre deltagernes motoriske-, sensoriske og logiske formåen samt deres mentale funktioner. Udfordringerne blev perspektiveret til forskellige udfordringer, der kunne opstå på en arbejdsplads, f.eks. forstyrrelser, flere instruktioner og flere opgaver på én gang.

Det blev noteret, at klager, i starten af forløbet, havde haft en tilgang, hvor hun ikke mente at kunne klare det, næsten lige meget hvilken opgave, der var blevet stillet. Der fandtes dog at være sket en meget positiv udvikling i forløbet hos [anden aktør], hvor klager vurderedes at have udvist ressourcer til at arbejde med sig selv. Der blev beskrevet progression i opgaverne fra start til slut.

Klager blev under det mentale fitness-forløb observeret til at være nervøs for at bevæge sig frit, og hun blev beskrevet som decideret 'bevæge-forskrækket'. Det blev også noteret, at klager selv havde udtalt, at hun var nervøs for at få smerter, når hun brugte kroppen. Det blev i statusrapporten vurderet, at klager havde behov for at blive bakket op i at bruge kroppen for at gøre den stærk og robust.

Status fra [Anden aktør] den 2. juni 2021 (bilag E)

Det fremgår af mail fra den 2. juni 2021, at klager havde haft en samtale med en psykolog ved [anden aktør] vedrørende hendes praktiksituation og reaktion på en konkret situation, hvor direktøren for klagers praktiksted havde udtalt sig til [...] Kommune.

Psykologen vurderede, at klagers reaktion var nuanceret og reflekteret. Psykologen fandt, at klager fremtrådte med flere hensigtsmæssige ressourcer til at kunne imødekomme udfordringer af denne karakter. Samlet fandtes klager ikke at reagere patologisk (sygelig) men derimod naturlig og hensigtsmæssig.

Psykologen vurderede herudover, at klager fremstod med god selvindsigt og med flere gode strategier for affektregulering og smertemestring.

Psykologen oplyste til [...] Kommune, at det ikke var nødvendigt at afholde flere psykolog-samtaler med klager.

Funktionsevneskema fra september 2021 (Bilag F)

Den 18. september 2021 udfyldte klager et funktionsevneskema på Danica Pensions anmodning. Klager oplyste, at hendes tilstand var forværret efter operation for nerveafklemning i lænderyggen, idet hun, udover nervesmerterne, nu også havde ondt i ryggen. Hun tog fast smertestillende medicin i form af Gabapentin og Panodiler.

Klager oplyste, at hun blev udtrættet af sine smerter, både fordi hun skulle ignorere dem i løbet af dagen, og fordi de gjorde det svært for hende at falde i søvn til natten. Skematisk angav klager sine smerter til moderate om morgenen, lette om formiddagen, moderate om eftermiddagen og aftenen og svære om natten. Smerterne kunne dog svinge meget fra dag til dag.

I forhold til daglig bevægelighed og aktiviteter oplyste klager, at alt var afhængig af hendes dagsform, men at hun - under denne forudsætning - kunne bøje både fremover, bagover, til siden, gåture med små siddepauser, gå på ujævnt terræn og gå på trapper. Hun kunne stå og sidde i op til 1-1½ time ad gangen.

Klager oplyste, at hun afstod fra at løfte over ca. 5 kg. Hun kunne klare almindelig rengøring og havearbejde, hvis hun tog det i etaper. Som eksempel angav klager, at hun opdelte støvsugning og gulvvask således, at hun tog ét gulv ad gangen. De tunge opgaver med at bære indkøbsvarer, rydde sne, klippe hæk, slå græs og tømme trillebør varetog hendes mand og børn.

Klager oplyste, at hun var i praktik 12 timer om ugen, fordelt over hele ugen. Om onsdagen arbejdede hun kun én time, så hun havde mulighed for at samle sine aftaler, frisørtider mv. den dag.

Klager havde i skemaet anført, at hun ikke selv forventede at komme til at genvinde sin erhvervs-ejne, men at hun heller ikke havde opgivet håbet om et fleksjob.

Lægeattest 265 fra klagers egen læge den 25. oktober 2021 (klagers bilag 2)

Partsrepræsentanten har som bilag 2 fremlagt lægeattest fra den 25. oktober 2021 udfyldt af klagers egen læge til brug for [...]s kommunes vurdering. Selskabet skal derfor kun supplerende fremdrage følgende fra denne lægeattest i forhold til den forsikringsmæssige vurdering:

Det fremgår af attesten, at klager blev udtrættet af hele tiden at skulle økonomisere med sine resourcer. Klager blev således beskrevet til at opleve kraftige nervesmerterne ned i benet, når hun lagde sig ned, men at hun efter ca. 1 time faldt i søvn og sov fint.

Under funktioner i dagligdagen noterede lægen, at klager kunne udføre de fleste funktioner, når blot hun tog dem lidt ad gangen. En del opgaver, såsom støvsugning/gulvvask, blev i attesten anført til at blive varetaget af ægtefællen og [børn]. Klagers varige skånehensyn blev anført til at være begrænsninger i forhold til aktiviteter, der kunne provokere rygsmerterne: tunge løft, skub, vrid og arbejde med foroverbøjet ryg eller fastlåste stillinger. Lægen anbefalede hæve/sænke-bord og ståmåtte samt mulighed for vekslende arbejdsstillinger med skift mellem stående, gående og siddende stillinger. Herudover aktiviteter med indlagte pauser og hvil efter arbejde.

Lægen oplyste, at klager håbede på at et fleksjob på reduceret tid med skånefunktioner.

Lægen angav, at klagers behandlingsmuligheder var udtømte, tilstanden stationær, og et fleksjob med de anførte skånefunktioner ville være realistisk.

Neurokirurgisk speciallægeerklæring fra maj-august 2022 (klagers bilag 5)

Partsrepræsentanten har som bilag 5 fremlagt den neurokirurgiske speciallægeerklæring fra [...] fra den 31. maj 2022 med tillæg af 16. august 2022. Partsrepræsentanten har i sit indlæg kun gengivet de 5 punkter, som er anført som klagers 'Aktuelle gener'. Selskabet skal derfor supplerende fremdrage følgende fra erklæringen:

Ved objektiv undersøgelse blev der fundet normale knæ- og akilles-reflekser, der var normal muskelfylde og normale kræfter over alle led.

Ved objektiv undersøgelse af lænden blev der fundet normal sidebevægelse og finger-gulvafstand på 0 cm. Klager beskrev let ømhed ved tryk rundt om operationsarret, der i øvrigt blev beskrevet som lille og reaktionsløst.

Ved objektiv undersøgelse af nerveforholdene beskrev klager normal følesans på venstre side, mens hun på højre side beskrev nedsat følesans svarende til området i huden, der havde nerveforsyning fra 1.-5. nerverod (1-5-dermatom). Test med strakt benløft viste ikke tegn på påvirkning af nerveroden ved den 5. lændehvirvel og korsbenet (negativ Lasegue), hverken på venstre eller højre side.

Den neurokirurgiske speciallæge bestilte en ny MR-skanning, der blev foretaget den 22. juli 2022. Skanningen påviste følger efter tidligere indgreb med gode pladsforhold omkring nerverne. Den neurokirurgiske speciallæge skrev, at denne særligt bemærkede, at der ikke var tegn til tryk på nerveroden mellem den 4. og 5. lændehvirvel, ligesom der heller ikke sås nytilkomne forandringer.

Sagsfremstilling – anmeldelse og kommunale akter

Anmeldelse ved tab af erhvervsevne februar 2020 (bilag G)

Den 10. februar 2020 indsendte klager en anmeldelse ved tab af erhvervsevne til Danica Pension. Klager oplyste, at hun siden den 15. marts 2018 havde været sygemeldt og arbejdet varierende mellem 9-25 timer om ugen i sit hidtidige job hos [...]. Hun angav, at hun siden 1. december 2019 havde været i et jobafklaringsforløb ved [...] Kommune.

Notat fra rundbordssamtale i september 2020 (bilag H)

Den 14. september 2020 blev der afholdt en rundbordssamtale med klager, klagers praktiserende læge og den koordinerende sagsbehandler ved [...] Kommune. Det fremgik, at klager for nyligt var blevet sat op i tid i sin praktik fra 12 timer om ugen til 13 timer om ugen.

Klagers praktiserende læge oplyste, at klagers helbredssituation var stationær, og den medicinske behandling stabil. Lægen oplyste, at der ved tidligere arbejdsgiver var forsøgt mange ting, og at der også havde været forsøg med fuldtidssygemelding, som viste, at der var bedring, når der var ro på. Klager oplyste, at hun havde forsøgt træning med fysioterapeutisk støtte, men at dette havde givet smerteforværring. Hun oplyste også at have deltaget i kognitiv træning (Mental Fitness) ved [anden aktør] hvilket hun heller ikke mente havde hjulpet hende. Klager angav, at hun for nuværende havde mistet tilliden til, at fysioterapeuter kunne hjælpe hende, fordi ingen af de forløb, som hun havde været igennem, havde hjulpet hende. Klager oplyste at hun selv lavede øvelser 5-15 minutter

hver anden dag, og at hun øvede sig i ikke at være bange for at lave noget i form af opgaver eller bevægelser.

Notat fra kommunal opfølgning i februar 2021 (bilag I)

Ved opfølgningssamtale med [...] Kommune den 1. februar 2021 oplyste klager, at hun arbejdede 13 timer om ugen fordelt på alle ugens dage, og at hun var presset og balancerede på en knivsæg. Klager oplyste, at hun ikke længere kunne få tingene til at hænge sammen derhjemme med mand og børn.

Det blev noteret, at klagers ægtefælle var med i samtalen, og at han oplyste, at han ikke syntes, at det var i orden, at kommunen blev ved med at presse dem som familie. Ægtefællen oplyste, at han havde været nødt til at overtage på de hjemlige gøremål, fordi klager var max presset med de 13 timer.

Klager blev beskrevet som grædende gennem samtalen grundet smerter og manglende overskud.

Det blev aftalt, at klager skulle gå ned i tid igen til 12 timer om ugen.

Notat fra kommunal opfølgning i juni 2021 (bilag J)

Den 15. juni 2021 blev der afholdt en telefonisk opfølgningssamtale med klager omkring hendes praktikforløb.

Klager oplyste, at hun fortsat var i praktik 12 timer om ugen med én ugentlig hjemmearbejdsdag. Hun lavede det samme som gennem hele praktikken. Klager oplyste, at det gik fint, og at hun trivedes med både kollegaer og opgaver.

På privatfronten oplyste klager, at der var mange ting der fyldte for hende blandt andet [barnets] sidste skoledag/eksamen, begge [familiemedlemmer] var syge, hendes [ene forældre] var ensom efter hendes [anden forældres] død..., hendes [Ægtefælle] var spændt hårdt op på jobbet og skulle nå flere ting hjemme på grund af hendes udfordringer, smerter i benet mv.

Klager oplyste, at når ting fyldte og hobede sig op, så 'gik tingene ofte ud i helbredet'. Klager mente, at det ville hjælpe med en sommerferie.

Afslutningsnotat fra jobkonsulent (bilag K)

Som bilag K fremlægges [...] Kommunes jobkonsulents afslutningsnotat vedrørende klagers praktikforløb som [...]. Rapporten vedrørte perioden 1. april 2020 til 17. juni 2021. Klagers præciseringer fremgår i forlængelse af notatet i en mail dateret 14. november 2021.

Det fremgår af afslutningsnotatet, at klager var uddannet inden for kontor, var meget dygtig og havde bred erfaring inden for dette område. I praktikken sad klager i virksomhedens [...], hvor hun primært besvarede skriftlige henvendelser på mail. Ved behov gik klager også selv ud [foretog fysiske opgaver]. Klager blev beskrevet som vellidt og i stand til at løse sine opgaver med høj kvalitet og effektivitet.

Klager var startet i praktikken den 16. december 2019 med 15 timer om ugen. Efter en måneds tid var arbejdstiden blevet nedjusteret til 12 timer med en ugentlig fridag. I slutningen af august 2020 blev der forsøgt optrapning med 15 minutter hver af de 4 arbejdsdage svarende til i alt 13 timer om

ugen. Efter ca. 2½ måned var klager igen gået ned til sine faste 12 timer om ugen, dog nu fordelt med 1 times hjemmearbejde om onsdagene, Jobkonsulenten noterede, at klager havde oplyst, at hun blev udtrættet og fik smerteforværring, når hun havde været i gang i løbet af en dag, og at der derfor ikke havde været forsøgt arbejdsprøvning med fremmøde over middag.

Det blev herudover noteret, at klager også blev udtrættet af at skulle bruge ressourcer på at af tænke på familiens fremtid.

Jobkonsulenten angav, at det var svært at spå om, hvorvidt klager ville kunne stige yderligere i tid (minutter/timer), når der kom ro på hendes sag. Jobkonsulenten fandt dog, at de 12 timer i praktikken var det timetal, som klager fungerede bedst på, og at hun næppe ville øge sin tid med flere timer fremadrettet. Jobkonsulenten vurderede, at klager gav sig 100% og var 100% effektiv i de 12 fremmødte timer.

Jobkonsulenten noterede klagers skånehensyn til at være: vekslende arbejdsstillinger, undgå rygbelastende arbejde, at hun havde det bedst, når hun var i bevægelse, gerne løbende afbræk i opgaver, ikke for mange PC-rutine opgaver samt at undgå længere koncentreret arbejde, da klager hurtigt kommer i flow-tilstand og dermed fordybede sig så meget, at hun glemte at skifte arbejdsstilling, hvilket resulterede i smerter. Rehabiliteringsteamets indstilling (klagers bilag 3)

Partsrepræsentanten har som bilag 3 fremlagt Rehabiliteringsteamets indstilling til fleksjob på baggrund af møde afholdt den 11. januar 2022.

Partsrepræsentanten har citeret ordret fra rehabiliteringsteamets begrundelse med undtagelse af de skånehensyn, som rehabiliteringsteamet anfører, at der findes lægelig dokumentation for:

- Undgå rygbelastende arbejde
- Behov for løbende pauser og afbræk i løbet af arbejdsdagen
- Behov for vekslende arbejdsstillinger
- Undgå at arbejde udelukkende med skærmarbejde

Fleksjobbevilling, praktikophør og fleksjobkontrakt (samlet som bilag L)

Klager blev bevilget fleksjob pr. 15. januar 2022 med henvisning til oplysningerne i Rehabiliteringsteamets indstilling. Det blev også noteret, at klager selv ønskede et fleksjob.

Den 20. januar 2022 oplyste klager Danica Pension om fleksjobbevillingen, samt at hun ikke var blevet tilbudt fastansættelse på sit praktiksted, fordi hendes stilling havde udviklet sig til at kræve flere timer. Hun havde sidste arbejdsdag den 21. januar 2022, hvorefter hun ville overgå til ledighedsydelse.

Den 1. april 2022 blev klager ansat som [...] i et fleksjob ved [...] med en fast arbejdstid på 12 timer om ugen ekskl. frokostpause.

Selskabets vurdering af tab af erhvervsevne

Ved afgørelse af 28. november 2020 vurderede Danica Pension, at klager opfyldte betingelserne for at være berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne samt fritagelse for indbetaling på midlertidigt grundlag fra karenperioden ophør den 28. august 2019.

Det fremgik af afgørelsen, at Danica Pension løbende ville følge op, og dersom klager fortsatte med at være sygemeldt, og der efter Danica Pensions vurdering ikke skønnedes udsigt til væsentlig bedring i erhvervsevnen, ville selskabet overgå til en vurdering af den generelle erhvervsevne.

Afgørelsen af 28. november 2020 vedlægges som bilag M.

Den midlertidige bevilling blev forlænget i afgørelserne af henholdsvis 9. marts 2021, 12. marts 2021, 26. januar 2022 samt 3. maj 2022. Disse afgørelser vedlægges samlet som bilag N.

Ved afgørelse af 6. september 2022 overgik Danica Pension til vurdering af klagers generelle erhvervsevne, da klagers helbredstilstand og funktionsevne nu var både stabiliseret og velbelyst. Selskabet vurderede, at klagers helbredstilstand ikke medførte, at klagers generelle erhvervsevne var nedsat til mindst halvdelen. Klager var derfor ikke længere berettiget til løbende udbetaling ved tab af erhvervsevne samt fritagelse for indbetaling, der blev bragt til ophør med virkning fra den 1. oktober 2022. Afgørelsen vedlægges som bilag O.

Klager var ikke enig i vurderingen og klagede over afgørelsen. Selskabet fastholdt afgørelsen den 2. december 2022. Afgørelsen med fastholdelse af udbetalingsstoppet vedlægges som bilag P.

Sagen blev herefter indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelsen

Klager er en nu [...], der i 2018 fik foretaget en pladsgørende operation i lænderyggen, fordi hendes diskus mellem den 4. og 5. lændehvirvel bulede så meget ud, at den klemte nerven ned til det højre ben. Selvom operationen forløb ukompliceret og sikrede frie forhold omkring nerven, har klager vedvarende beskrevet betydelig funktionsnedsættelse på grund af smerter ned i det højre ben og lænden. Klager har ikke arbejdet over 12 timer siden den 28. maj 2019, og hun er pr. 15. januar 2022 bevilget fleksjob svarende hertil.

Danica Pension har bevilget klager løbende forsikringsydelser på midlertidigt grundlag i perioden fra den 28. august 2019 til den 1. oktober 2022 således, at selskabet har understøttet klager økonomisk under hele hendes syge- og afklaringsforløb samt i en yderligere periode, hvorunder der blev indhentet den neurokirurgiske speciallægeerklæring, som partsrepræsentanten har fremlagt som bilag 5.

Det er selskabets opfattelse, at klagers dokumenterede helbredsgener herefter ikke er uforenelige med varetagelsen af et erhverv på det brede arbejdsmarked med mere end halvdelen, hvis der tages behørigt hensyn til klagers relativt afgrænsede skånebehov.

Da det er klager, der stiller krav om udbetaling af forsikringsydelser, er det klager, der har bevisbyrden for, at hendes erhvervsevne er vedvarende nedsat i dækningsberettigende grad som følge af sygdom eller ulykke.

Det er selskabets opfattelse, at klager ikke har løftet bevisbyrden herfor.

Selskabet lægger ved sin vurdering vægt på, at klagers journaler fra den ortopædkirurgiske rygklinik dokumenterer, at klager fik udstrålende smerter ned i det højre ben i 2017 på grund af en udbulende diskus mellem den 4. og 5. lændehvirvel, som klemte den nærliggende nerverod, der forsyner nerverne ned i det højre ben (bilag B).

Selskabet lægger videre vægt på, at klager fik foretaget et mindre operativt indgreb på rygklinikken den 15. marts 2018, der forløb fuldstændigt ukompliceret, og som blev beskrevet med godt resultat i forhold til at få skabt plads og frilægge den klemte nerverod. Således en dokumenteret vellykket behandling for den dokumenterede helbredstilstand.

Ved de efterfølgende undersøgelser på rygklinikken frem til den 19. december 2018 vurderede den ortopædkirurgiske speciallæge, at klagers samlede tilstand, i forhold til smerteniveau og gangdi- stance, var bedret i forhold til niveauet før indgrebet.

Klager har efterfølgende oplyst, i blandt andet funktionsevneskemaet i bilag F, at hendes samlede tilstand efter operationen 2018 blev forværret, idet hun stadig havde nervesmerter og nu også havde ondt i ryggen.

Uanset om det lægges til grund at der i forløbet efter indgrebet skete en samlet bedring, som speciallægen vurderede, eller en samlet forværring, som klager anfører, så fremgår det af lægeattesten fra den 28. maj 2019 i bilag C, at klager efter operation og rekonvalescens, var i stand til at genop- tage og passe sit kontorarbejde som [...] på over halv tid med 25 timer om ugen. Dette naturligvis under iagttagelse af skånehensyn.

Selskabet lægger videre vægt på, at det fremgår af lægeattesten i bilag C, at fuldtidssygemeldingen i maj 2019 ikke havde årsag i en tilstandsforværring, men at det var for at se, om det, at give klager ro, kunne medføre en mere permanent bedring i tilstanden tilsvarende den bedring, som klager oplevede i de perioder, hvor hun havde ferie.

Selskabet konstaterer, at da klager efterfølgende kom i et praktikforløb fra december 2019, var klager pludselig kun i stand til at klare et kontorarbejde 12 timer om ugen (bilag D, E, F, klagers bilag 2 og bilag 5).

Dette forekommer selskabet påfaldende, idet der ikke er dokumenteret nogen forværring i klagers tilstand i perioden fra maj 2019, hvor klager arbejdede 25 timer, og frem til december 2019, hvor klager nu kun kunne arbejde 12 timer.

Tværtimod dokumenterer statusrapporten fra [anden aktør] fra den 21. november 2019, at der var set en positiv udvikling hos klager i det 12-ugers forudgående forløb hos dem, og at klager herud- over selv havde udtalt, at hun var nervøs for at ødelægge den positive udvikling, hun aktuelt var inde i (bilag D). Ved rundbordssamtalen den 14. september 2020 oplyste klagers egen læge også, at forsøget med fuldtidssygemelding faktisk havde resulteret i en bedring, men at dette kun havde været, mens der var ro på (bilag H).

Det er endvidere selskabets opfattelse, at klagers vedvarende og betydelige funktionstab ikke un- derstøttes af de objektive eller billeddiagnostiske fund i perioden fra 2018 til 2022:

MR-skanningen fra september 2018 blev beskrevet som meget pæn og uden tegn på nervepåvirkning. MR-skanningen fra juli 2022 blev beskrevet med gode pladsforhold omkring nerverne ned til benene, ingen tegn til tryk på nerveroden mellem den 4. og 5. lændehvirvel, og ingen nyttilkomne forandringer.

Skanningsfundene understøtter således hverken en tilstandsforværring mellem september 2018 og juli 2022, eller i det hele taget de vedvarende, betydelige lænde- og nervesmerter, som klager angiver som årsag til, at hun maksimalt kan arbejde 12 timer om ugen (bilag B sammenholdt med klagers bilag 5).

De objektive undersøgelser ved henholdsvis rykirurgisk speciallæge i 2018, egen læge i 2019 og neurokirurgisk speciallæge i 2022 understøtter heller ikke en så betydelig smerteproblematik, som klager anfører.

De objektive undersøgelser dokumenterer således, at klager igennem hele forløbet har haft uændret normal og fri bevægelighed, normale reflekser, normal muskelfylde og normale kræfter over alle led i benene. Der er også beskrevet normal følesans, fraset at klager i 2022 angav nedsat følesans i et område på huden på højre fod. Opfølgende test ved strakt benløft viste imidlertid ikke tegn på nervepåvirkning (bilag B, bilag C og klagers bilag 5).

Selskabet har forelagt sagens akter for selskabets interne lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi ad flere omgange. Lægekonsulenten oplyste således i marts 2022: 'Her er der noget, der er svært at forstå' og uddybende 'Hun er opereret for en mindre spinalstenose på et niveau. Hendes gener er meget uforklarlige, idet dette er en meget lille frilægning'. Lægekonsulenten foreslår herefter selskabet at indhente en speciallægeerklæring.

Selskabet indhentede derfor den neurokirurgiske speciallægeerklæring fra [...] af 31. maj 2022, som klagers partsrepræsentant har fremlagt som bilag 5.

Selskabets interne lægekonsulent fik forelagt sagen igen inklusiv speciallægeerklæringen og vurderede herefter, at der lægeligt set ikke var holdepunkter for et generelt erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Lægekonsulenten udtalte således: 'Der er helt sikkert en smerteproblematik. Dog er der ingen objektive eller billeddiagnostiske forklaring på dette. I svære smertetilfælde ser vi typisk nedsat muskelfylde i de påvirkede ekstremiteter. Har normal bevægelse af ryggen, hvilket heller ikke er normalt i svære kroniske smertetilstande.'.

Selskabet lægger således særligt vægt på, at det specifikt fremgår af speciallægeerklæringen fra den 31. maj 2022, at klager – trods mere end 3 års smerteproblematik – har normal muskelfylde i benene (underekstremiteter) samt normal bevægelse i både lænderyggen og over samtlige led i benene. Hun kan endog nå gulvet med fingrene, når hun bøjer forover. Disse objektive fund taler imod, at klager skulle have en så svær kronisk smertetilstand, at hun rent helbredsmæssigt er forhindret i at arbejde over halv tid selv med rette skånehensyn.

Klagers lægeligt dokumenterede skånebehov er herudover dokumenteret til at være at undgå rygbelastning og udelukkende skærmarbejde samt behov for løbende pauser og vekslende arbejdsstillinger (klagers bilag 3). Det er selskabets opfattelse, at der er tale om relativt begrænsede skånehensyn, der heller ikke tilsiger, at klager ikke skulle kunne arbejde mere end halv tid på det brede arbejdsmarked.

Selskabet lægger herudover vægt på, at klager også selv beskriver et ganske velbevaret funktionsniveau, hvis blot hun iagttager sine skånehensyn og undgår at provokere rygsmerterne. Således oplyser klager i funktionsevneskemaet udfyldt den 18. september 2021, at hun, på trods af smerteproblematikken, kunne klare almindelig rengøring og havearbejde, herunder støvsugning og gulvvask, hvis bare hun tog det i etaper. Hun beskrev også, at hun generelt kunne bevæge sig frit inde og ude uanset terræn og trapper, og at hun kunne stå og sidde i op til 1-1½ time ad gangen (bilag F).

Dette understøttes også af lægeattesten udfærdiget en måneds tid senere af klagers egen læge, som klagers partsrepræsentant har fremlagt som bilag 2. Dog ses egen læge lige at have ændret varetagelse af støvsugning og gulvvask fra klager til klagers familie. Selskabet er opmærksom på, at egen lægen i denne lægeattest også noterede, at klager blev udtrættet af, at hun hele tiden skulle økonomisere med sine ressourcer, og at klager angav at have så kraftige nervesmerter i det højre ben om aftenen, at det kunne tage hende op til 1 time at falde i søvn. Herefter oplyses klager dog til at sove fint.

Selskabet anerkender, at det er en udfordring ikke at kunne bruge sin krop lige så omtankefrit som 'ryg-raske', ligesom det ofte er forbundet med frustration at have indsovningsbesvær. Men det er selskabet klare opfattelse, at dette ikke er forhold, der kan begrunde et generelt erhvervsevnetab, herunder særligt henset til, at klager tillige anføres til generelt at kunne falde i søvn og herefter få en normal nattesøvn.

Selskabet lægger herefter vægt på, at klager alene har været i praktik ved samme [firma] fra den 16. december 2019 til den 21. januar [2022] – det vil sige i ca. 2 år – uden at der har været gjort de store udviklingsforsøg. De kommunale akter dokumenterer således, at klager har haft stort set samme arbejdstid og opgaver igennem hele perioden i praktikken (bilag J og bilag K).

Det er selskabets opfattelse, at klagers statiske arbejdstid i høj grad har været styret af klagers frygt for forværring og hendes subjektive opfattelse af sine egne evner/begrænsninger samt hensyntagen til de hjemlige forhold [...].

Således fremgår det af statusrapporterne fra [anden aktør] i bilag D og bilag E, at selvom klager ikke reagerede patologisk og overordnet fremstod med gode psykiske ressourcer, havde hun en psykisk barriere i forhold til at turde bruge sin krop og ryg og tro på sine egne evner.

Klagers arbejdstid blev også kun forsøgt øget én gang i det ca. 2 år lange praktikforløb. I slutningen af 2020 blev klager forsøgt øget i arbejdstid fra 12 til 13 timer om ugen således, at der blev tillagt 15 minutter på de 4 dage hun i forvejen arbejdede (bilag K).

Selskabet lægger vægt på, at klager kort tid efter denne mindre stigning i tid oplyste [...] kommune, at hun stadig øvede sig i ikke at være bange for at lave noget i form af opgaver og bevægelser (bilag H).

Selskabet lægger dernæst vægt på, at klager den 1. februar 2021 blev beskrevet som grædende gennem hele kommunesamtalen på grund smerter og manglende overskud, fordi hendes arbejdstid

var blevet sat 1 time op. Arbejdstiden blev sat ned til 12 timer igen, og ved den efterfølgende kommunesamtale den 15. juni 2021 oplyste klager, at det nu gik fint, og at hun stortrivedes med både kollegaer og opgaver (bilag I sammenholdt med bilag J).

Det forekommer selskabet at være en påfaldende stor funktionsevneforandring i forhold til, at arbejdstiden alene blev justeret med 4 x 15 minutter imellem de to samtaler.

Selskabet bemærker herudover, at det fremgår af notat fra samtalen den 1. februar 2021 (bilag I), at klager havde oplyst, at stigningen i hendes arbejdstid medførte, at hun ikke længere kunne få tingene til at hænge sammen derhjemme med mand og børn. Det blev også noteret, at klagers mand udtrykte frustration over, at han havde været nødt til at overtage klagers hjemlige gøremål, og at det var hele familien, der blev presset af, at klager skulle op i arbejdstid.

Det er selskabets klare opfattelse, at det forhold, at klager generelt er nervøs for tilstandsforværring, og selv oplevede at en ugentlig arbejdstid var det, der fungerede bedst for hende og hendes familie, ikke kan begrunde vedvarende forsikringsydelse efter betingelserne for generelt erhvervsevnetab.

Selskabet fastholder, at de lægelige oplysninger i klagers sag understøtter, at klager har en kronisk smerteproblematik, men at denne problematik ikke er dokumenteret af en sådan art og omfang, at dette helbredsmæssigt forhindrer klager i at arbejde over halv tid, så længe der i arbejdsfunktionerne tages højde for hendes skånehensyn for overbelastning af lænderyggen.

Selskabet hæfter sig herudover ved, at klager er beskrevet med aldeles velbevarede kompetencer og ressourcer, inden for et erhvervsmæssigt område, der forventeligt vil kunne honorere klagers relativt begrænsede skånehensyn koncentreret omkring ergonomi og fleksibilitet. Således fremgår det af jobkonsulentens afslutningsnotat i bilag K samt statusrapporterne fra [anden aktør] i bilag D og E, at klager var uddannet inden for kontor, havde bred erfaring og var meget dygtig og med gode sociale kompetencer.

Samlet finder selskabet således ikke, at klagers dokumenterede helbredsgener, skånehensyn eller daglige funktionsniveau er uforenelige med varetagelse af et erhverv på det brede arbejdsmarked på halv tid.

Konklusion

Det er Danica Pensions opfattelse, at der ikke er lægelige holdepunkter for, at klager på grund af helbredsmæssige forhold skulle være ude af stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid pr. 1. oktober 2022, at det derfor ikke er dokumenteret, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen, og at selskabet med rette har stoppet udbetalinger ved tab af erhvervsevne pr. 1. oktober 2022, efter at have foretaget udbetalinger på midlertidigt grundlag i lidt over 3 år."

Klagerens advokat har i brev af 10/2 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Helt overordnet bedes Ankenævnet for Forsikring være opmærksom på, at smerter er subjektive og kan ikke måles, og at det er forskelligt fra person til person, hvordan smerter opleves.

...

Til dette bemærker Klager, at hendes smerter er konstant til stede uanset om de kan forklares af spinalstenoseoperationen, eller om årsagerne skal findes et andet sted.

Klager har erfaring med, at hun godt kan overskride sine grænser for, hvad hun kan holde til, men efterfølgende oplever hun flere dage med både udmattelse og et mere intenst smertebillede, som begrænser hende unødigt.

Hun oplever det ikke selv som en 'psykisk barriere'. Hun mener selv, at det er et udtryk for, at hun har lært at tilpasse sig til de helbredsmæssige begrænsninger som hun oplever.

Ankenævnet for Forsikring bedes tillige være opmærksomme på, at det er Klagers samlede sygdoms-/symptombillede, som er afgørende for, om Klager opfylder betingelserne for dækning i henhold til den tegnede forsikring.

Klagers symptomer er foruden de beskrevne ryggener tillige den påvirkede søvn og den dertil hørende træthed.

Hun har erfaret, at når hun presser sig selv mere end hun kan holde til, så øges ryggenerne, og derved bliver hendes søvn yderligere påvirket, og hendes træthed forværres, og der opstår derved en ond spiral.

Hun har prøvet at arbejde i 25 timer i begyndelsen af afklaringen, men kunne erfare, at hun derved oplevede en symptomforværring.

Det var derfor, at hun kom ned på 12 timer om ugen, og da kommunen prøvede at sætte tiden op til 13 timer om ugen kunne hun mærke, at hun begyndte at bevæge sig ned af den dårlige spiral, hvor hendes symptomer blev forværret, hvorfor hun måtte bede kommunen om at afbryde optrapningen i arbejdsvejledning afklaringen.

Det bemærkes hertil, at selvom Klager kunne arbejde 13 timer om ugen, så ville hun stadig opfylde betingelsen om mindre end ½ erhvervsevne.

Klager har ikke oplevet nogen helbredsmæssig forværring siden september 2020, hvilket indikerer, at hun arbejdsmæssigt er korrekt visiteret.

Sluttelig bemærkes det, at Klagers familiemæssige situation ikke ser meget anderledes end alle mulige andre, men at der blev mindre båndbredde som følge af det samlede symptombillede."

Selskabet har i brev af 7/3 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Som en forklaring på selskabets lægekonsulents konstatering af, at der er uoverensstemmelse mellem de faktiske fund og klagers præstationer, beder repræsentanten Ankenævnet for Forsikring om at være særligt opmærksom på, at smerter er subjektivt oplevet.

Selskabet bemærker hertil, at det forhold, at klager vedholdende beskriver arbejdshindrende smerter, ikke i sig selv er nok til at opfylde betingelserne for forsikringsdækning frem til dækningens ophør i juli 2030. Og det ændrer heller ikke på, at der rent lægeligt må konstateres endog væsentlige uoverensstemmelser mellem de fysiske fund hos klager, og de fysiske fund, der normalvis ses hos patienter med betydende (subjektive) smertesyndromer jf. selskabets klagesvar af 20. januar 2023 fra side 14 nederst til side 15 nederst.

Selskabet fastholder, at klagers smertetilstand ikke er dokumenteret af en sådan art og omfang, at klager helbredsmæssigt er forhindret i at varetage et arbejde på over halv tid, så længe klager iagttager relevante skånehensyn og undgår at fremprovokere smerterne.

Som forklaring på selskabets konstatering af, at klager selv nedjusterede sin arbejdstid fra 25 timer om ugen til 12 timer om ugen - uden at der samtidig kunne dokumenteres en helbredsmæssig forværring - beder repræsentanten Ankenævnet for Forsikring om at være særligt opmærksom på, at klagers smerter også påvirker hendes søvn.

Selskabet skal i første omgang bemærke, at klager, også under selskabets oprindelige sagsbehandling, har gjort træthed gældende som en afledt følge af smertetilstanden. Der er således ikke tale om et 'overset' symptom, som repræsentanten synes at gøre gældende.

Dernæst skal selskabet henvise til begrundelsen i sit klagesvar af 20. januar 2023 fra side 13 nederst til side 14 midt, hvor selskabet må konstatere, at klager nedjusterede sin arbejdstid fra 25 timer til 12 timer om ugen, uanset det forhold, at de lægelige oplysninger i 2019 og 2020 beskrev hendes fysiske helbredstilstand (som minimum) fuldstændig uændret og hendes psykiske beredskab som bedret.

Herudover har selskabet adresseret klagers søvnpåvirkning i sit klagesvar af 20. januar 2023 side 16 midt, hvor selskabet må konstatere, at det fremgår af sagens akter, at klager selv har oplyst, at der er tale om indsovningsbesvær af op til 1 times varighed, men derefter en normal nattesøvn."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 16/5 2023, hvori det bl.a. er anført:

"I forhold til Indklagedes bemærkninger om, at der ikke er overensstemmelse mellem objektive fund og subjektive klager, så bemærker at Klageren, at hendes smerteklager er reelle og persistente gennem mange år.

Da der samtidig foreligger gentagne beskrivelser af klagerne, er der ikke nogen grund til at tilsidesætte Klagerens beskrivelse af de oplevede smerter, jf. Kendelse 73.448, som vedhæftes i kopi."

Hertil har selskabet i brev af 31/5 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Partsrepræsentanten gør gældende, at der ikke er grund til at tilsidesætte klagers beskrivelse af sine smerter, når klager nu har fastholdt denne beskrivelse gennem flere år. Til støtte for sit synspunkt henviser partrepræsentanten til en kendelse fra 2008, AK 73.448.

Selskabet gør heroverfor gældende, at der netop er grund til at tilsidesætte klagers subjektive beskrivelse i denne sag, fordi de objektive fund taler imod klagers beskrivelse. At klager bliver ved med at gentage sin egen-opfattelse ændrer ikke på de faktiske forhold og den lægelige dokumentation.

I forhold til uoverensstemmelserne mellem de faktiske fund og klagers præstationer, henviser selskabet til de tidligere indlæg, af henholdsvis 20. januar 2023 og 7. marts 2023, og fastholder konklusionerne heri.

I forhold til 2008-kendelsen gør selskabet opmærksom på, at denne kendelse ikke siger noget om, hvorvidt subjektive gener bliver mere eller mindre retvisende af, at en klager formår at være vedholdende i sin gengivelse heraf.

Det nævnet lagde vægt på i 2008-kendelsen var rettelig, at to speciallæger samstemmende havde fundet det lægeligt plausibelt, at forsikrede led af erhvervshindrende nakke-skuldersmerter, som følge af den anerkendte erhvervssygdom 'syerskesyndrom'. Af denne årsag fandt nævnet ikke, at der var, citat: 'grundlag for at tilsidesætte speciallægerne for så vidt samstemmende bedømmelse...'.

I nærværende sag er der for så vidt også tale om sammenstemmende speciallægebeskrivelser, men dette i forhold til at klagers subjektive beskrivelser ikke finder støtte i de gentagne speciallægebeskrivelser og vurderinger:

- Klagers beskrivelse af sin tilstand afveg væsentlig fra det, som den ortopædkirurgiske speciallæge konstaterede og konkluderede i 2018 (se selskabets indlæg af 20. januar 2023 side 13, 2. afsnit)
- Klagers beskrivelse af sin tilstand afveg væsentligt fra det, som den neurokirurgiske speciallæge konstaterede og konkluderede i 2022 (se selskabets indlæg af 20. januar 2023, side 14 nederst til side 15 øverst)
- Klagers beskrivelse af sin tilstand afviger gennemgående fra det, som selskabets ortopædkirurgiske speciallæge vurderede efter gennemgang af de lægelige beskrivelser og speciallægeerklæringen i klagers forsikringssag

Det er derfor selskabets opfattelse, at det er fuldstændig uden relevans for nærværende sags bedømmelse, at der i en konkret sag fra 2008, ikke fandtes grundlag for at tilsidesætte to sammenstemmende speciallægevurderinger om, at smertebeskrivelsen fra en forsikrede med påvist 'syerskesyndrom' kunne tages for pålydende."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af specifik helbredsattest af 28/5 2019 fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie og igangværende behandling

Opereret for forsnævring i lænderyggen mellem 4. og 5. lændehvirvel i hø. Side den 15.03.18. På grund af fortsatte smerter med forværring den 16.09.18 MR lænderyggen uden tegn til rodtryk: Discusprotusion L4/L5, Følger efter højresidig hemilaminektomi L4/L5. Vurderet den 19.12.18 ortopædkirurgisk rygcenter [...] med konklusionen: ... ikke yderligere kirurgiske tiltag, men derimod at hun fortsætter med fornuftige belastninger og undgår det, som gør ondt. I det hele taget ekspektare. Lændesmerter ikke konstant, men afhængig af belastning, VAS fra 3-8 (ref. 1- 10), konstante udstrålende smerter i hø. ben ned på siden af låret, til forside af underben til storetå, VAS fra 3-8 (ref.1-10). Nervesmerterne ned i benet kraftige når hun lægger sig, men falder i søvn efter ca. 1 timer og sover så fint. Generelt anspændt i muskulaturen. [Klageren] har kontorarbejde med hævesænkebord og aktuelt 3 timer på arbejde, tager derefter hjem og hviler sig, hvorefter hun arbejder 2 timer hjemmefra, således været oppe på 25 timer/uge, dette i ikke rygbelastende job. Oplever alligevel betydelige bedring i ferier.

Behandling:

Medicin: Panodil 665 mg 2x3 og været i behandling med gabapentin 300 mg 2x3, lindrer noget med utilstrækkelig, netop forsøgt suppleret med cymbalta i lille dosering, mange bivirkninger. Arbejdes fortsat med optimering smertestillende.

Træning: Tidl. fysioterapeut og varmvandsbassin, træner aktuelt selv.

Smertehåndtering: Har være på kursus heri i efteråret 2018 gennem kommunen. [Klageren] har planer om at kontakte psykolog med speciale inden for kroniske smerter.

C: Objektiv undersøgelse, diagnoser og prognose

Objektiv: ET middel. Gang normal. Ryg: Hypomobilitet lumbosacralt men finger gulv afstand 0 cm. UE normal sensibilitet, reflekser og kraft. Diagnose: Spondylosis columna lumbalis (slldgigt i lænderyggen) Prognose: Tilstanden vurderes ikke stationær, fortsat bedring kan forventes, behandlingsmuligheder ikke udtømte, men [Klageren] vurderes vedvarende at skulle træne ryggen og tage hensyn til ikke at belaste ryggen.

D: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Oplever markant bedringer i ferier, trods aktuelle arbejde ikke rygbelastende og med ilagt pause midt på dagen. I forbindelse med opfølgning den 24.05.19 aftalt fuldtidssygemelding i 6 uger, for at se om det hjælper på smerterne, da [Klageren] har bemærket markant reduktion af smerter i ferier. Planen er hvis dette bedre smerterne, at forlænge fuldtidssygemeldingen med yderligere 6 uger, for at se om det vil kunne bedre tilstanden yderligere og for at se om det at give ryggen ro, mere permanent vil kunne bedre tilstanden. Set i bakspejlet har [Klageren] dagligt belastet ryggen ud over smertegrænsen.

[Klageren] arbejder på kontor med mulighed for stillingsskift, har hæve/sænkebord, men vil være relevant at se om ergonomisk vejledning vil kunne bidrage yderligere.

Findes ikke relevant med henvisning til smerteklinik, [Klageren] har plan om at opsøge psykolog med speciale i kroniske smerter, hvilket hun er tilskyndet til. Og der arbejdes på at optimere den medicinske behandling. Planlagt supplerende træning, [Klageren] er tidligere givet råd om træning med øvelser/motionscykel/gåture, hvilket hun vil intensivere og desuden opstarte dansefitness, som hun tidligere er blevet anbefalet.

Forventes at [Klageren] på sigt vil kunne arbejde på ordinære vilkår i ikke rygbelastende jobfunktioner. Svært at forestille sig jobfunktion og betingelser, der kan være mere hensigtsmæssig for [Klageren] end dem hun har i aktuelle job."

Af statusrapport af 21/11 2019 fra anden aktør fremgår bl.a.:

"PROBLEMATIK

Notat for forløb med fysioterapeut: Nervesmerter - højre ben og helt ud i tæerne når det er værst. Det er værst om aftenen. konstante smerter når de er der. hver dag. smerterne er forværret via træning.

Går til psykolog pt. 2 gange hvor hun skal lære at skrue ned og hun skal prøve at holde sig lidt tilbage. McKenzie øvelser. udspændinger - afspænding. massage til ryggen via lille bold. crosstrainer.

Får smerter i benene ved bilkørsel.

Får mere ondt af at sidde ned, end at lave noget.

Er ikke begyndt til massage.

Vil gerne tilbage til sit arbejde. alternative - mere bevægelse i sin arbejdsdag, end når hun sidder på kontor.

[Klageren] mener ikke hun har behov for mindfulness da hun har sin psykolog.

Efter én træningsseance: Jeg afslutter hende i udviklingsforløbet. Det er min opfattelse, at [Klageren] er meget ængstelig for at bruge sin krop og sin ryg. Hun er aktuelt inden i en positiv udvikling, som hun er nervøs for at 'ødelægge'. Jeg har anbefalet hende, at hun fortsat laver McKenzie øvelser mhp., at aftage neurogene symptomer ned i benet. Derudover fokus på udspænding af spændt baldemuskulatur. Jeg er rimelig overbevist om, at træning kan være med til at forbedre funktionsniveauet i ryggen.

Notat fra henvisning: ' [Klageren] er fristillet fra sin arbejdsplads. [Klageren] har diskusprotrusion, som fortsat giver hendes smerter. [Klageren] er blevet opereret i marts 2018, men fik kun en lille bedring. Har gået til fys og lavet hjemmeøvelser, men oplyser, at hun i dag laver øvelserne, men i et mere reduceret omfang end tidligere. [Klageren] er begyndt til massage i håbet om at det vil hjælpe hende. [Klageren] har en stærk arbejdsidentitet og vil gerne tilbage til sit arbejde som [...] evt. i en deltidsstilling. [Klageren] afventer rehabiliteringsmøde i slutningen af september, hvor der vil blive lavet en indsatsplan.'

...

HELBRED - PSYKISK FUNKTIONSNIVEAU

...

Vurdering slut

Tiltag ift arbejdsmarkedet

Gennem forløbet med Mental Fitness er der observeret følgende hensigtsmæssige rammer ift en arbejdssituation. Det opleves, at [Klageren] i træningen er god til at lukke andre input ude og at hun også er god til at fange kommunikation, der sker i rummet. Dvs. at hun godt kan arbejde i omgivelser, hvor der foregår støj eller snak mellem mennesker, hvilket ikke påvirker hende. [Klageren] griner meget og kan give hurtigt op, hvis der er opgaver hun ikke magter. Derfor er det vigtigt at spørge ind til niveauet på opgaverne i praktikken, så [Klageren] oplever at hun kan klare dem. Hun vil helst ikke fejle, så derfor skal der skabes en tillid i praktikken, hvor [Klageren] kan spørge om hjælp. [Klageren] vil evt. opleves spændt og nervøs og have manglende tro på sig selv, når der skal startes praktik, men her skal hun evt. mindes om at have den nysgerrige tilgang til opgaverne, som hun har brugt positivt hos [anden aktør]. Det vil være relevant at bakke hende op i de ting der lykkedes for hende så hun kan opbygge nogle gode erfaringer både i praktikken, men også i forhold til at bruge sin krop.

Observationer i træningen

Udfordringer

Det var oplevelsen, i starten af forløbet, at [Klageren] havde en negativ tilgang til opgaverne og en forventning om det ville hun ikke klare, næsten lige meget hvilken opgave der blev stillet. Det kom verbalt udtryk med 'nej' når hun blev udfordret, i stedet for at gå til opgaverne med nysgerrighed. Dette blev i talesat og derfra har [Klageren] udvist et helt andet mod på nye udfordringer. [Klageren] opleves forsat nervøs, når der skal nye opgaver i gang og hun opleves nervøs for at fejle i opgaverne, men har en meget mere positiv indstilling. Fin udvikling. [Klageren] opleves også nervøs for at bruge sin krop og i træningen oplyser hun, at hun er nervøs for at 'ødelægge' noget, hvor træning skal være en opbyggende del i forhold til ryggen. [Klageren] skal bakkes op i at bruge kroppen og gøre de ting hun oplever positivt for kroppen, samt bakkes op i at det er vigtigt at bruge kroppen for at gøre den stærk og robust.

Udvikling og ressourcer

[Klageren] har udviklet sig meget positivt i forløbet hos [anden aktør], hvor hun i starten havde en meget usikker tilgang til opgaverne hos [Anden aktør], har hun efter samtale om dette ændret sit mindset og er gået positivt og nysgerrigt ind i opgaverne. I starten sagde hun ofte 'åh nej' til nye opgaver hvilket er en negativ overbevisning som både har indirekte indflydelse på hende selv, men også skaber en indirekte negativ indflydelse på øvelserne. [Klageren] har taget sine udviklingspunkter til sig og det viser, at hun har ressourcer til at arbejde med sig selv. [Klageren] vil gerne lykkedes i alle opgaverne, men hun er blevet bedre til sige pyt, øve sig på øvelserne og tage imod hjælp. [Klageren] oplevet bevægeforskrækket og er bange for at bevæge ryggen og det giver sig også til kende i opgaverne hvor hun er bange for at gå ind i nye opgaver. Det har dog ændret sig i forhold til øvelserne, men fysisk er hun fortsat nervøs for at bevæge sig frit. [Klageren] oplyser selv, at hun er nervøs for at få smerter når hun bruger kroppen.

Samarbejde

[Klageren] opleves at arbejde bedst individuelt og i par, hvor hun i gruppe kan have svært ved at give opgaven ordentlig videre til kollegaerne i gruppen. [Klageren] vil gerne snakke med de andre og hun er smilende i træningen.

HELBRED - FYSISK FUNKTIONSNIVEAU

Vurdering/målsætning start

[Klageren] startede med at blive visiteret til et udviklingsforløb, men efter én træningsseance blev dette afsluttet grundet tiltagende smerter i ryggen. Det er min opfattelse, at [Klageren] er meget ængstelig for at bruge sin krop og sin ryg. Hun er aktuelt inden i en positiv udvikling, som hun selv har skabt, og som hun er nervøs for at 'ødelægge'. Jeg har anbefalet hende, at hun fortsat laver McKenzie øvelser mhp., at aftage neurogene symptomer ned i benet. Derudover fokus på udspænding af spændt baldemuskulatur. Jeg er rimelig overbevist om, at træning kan være med til at forbedre funktionsniveauet i ryggen."

Af rundbordssamtale den 14/9 2020 ved lægehus fremgår bl.a.:

"Sagsbehandler oplyser, at [Klageren] pt. er i virksomhedspraktik.

[Praktiserende læge] fortæller, at helbredssituationen er stationær. Medicinen er stabil nu. Der har været prøvet anden medicin, men den nuværende medicin er fundet at være den bedste for [Klageren]. [Klageren] fik i marts 2018 en operation i ryggen. Lægerne vurderede at der kunne være mulighed for bedring i 2-3 år efter operationen. De sidste 6-12 måneder har situationen været stabil uden yderligere bedring og situationen må derfor anses for at være stationær på nuværende tidspunkt. Der er forsøgt med fuld sygemelding, hvilket gav en bedring i funktion, når der er ro på. Der er forsøgt mange ting i forløbet ved tidligere arbejdsgiver, hvor der har været forsøgt med hjemmearbejde og hvil, samt andre muligheder afsøgt i perioden.

[Klageren] fortæller, at det er en svær erkendelsesproces. Hun fortæller, at hun over de seneste måneder har indset at det er ok ikke at skulle tilbage på 37 timer. [Klageren] fortæller, at hun pt. arbejder 13 timer om ugen i sin praktik. Hun fortæller, at hun godt kan mærke at der er blevet øget med 15 minutter om dagen for nyligt.

Der tales om medicin og andre muligheder for at smertedække [Klageren]. [Praktiserende læge] fortæller, at morfin gives ikke langsigtet til smerteproblematikker. Aktiv smerteforståelse har [Klageren] været igennem. Psykolog med speciale i smertehåndtering har [Klageren] også brugt i en længere periode. [Klageren] oplyser, at hun afsluttede forløbet lige før hun startede i praktik og hun bruger dagligt de teknikker som hun lærte ved psykologen.

[Klageren] fortæller, at hun har det psykisk bedre nu og hun oplyser, at hun har været igennem en hård erkendelsesproces.

[Klageren] fortæller, at hun har forsøgt med afholdelse af hvil på praktikstedet og har forsøgt med 5, 10 og 15 minutter og hun oplever pt. ikke at det giver hende noget. Hun fortæller, at hun har forsøgt træning med fysioterapeutisk støtte og det har typisk givet hende øgede smerter. Hun fortæller, at hun har deltaget i kommunal genoptræning og varmvandstræning. Hun har ligeledes været i et forløb ved [Anden aktør] der handlede om hjerne- og kognitiv træning (Mental Fitness), hvilket heller ikke hjalp. [Klageren] fortæller, at hun for nuværende har tabt tilliden til at fysioterapeuter kan hjælpe hende, da de forløb hun har været igennem ikke har hjulpet hende. Hun fortæller, at hun fortsat laver de øvelser som hun gennem tide har fået og laver dem hver anden dag i 5-15 minutter. [Klageren] ønsker at den videre udvikling skal ske gennem arbejde og praktik. [Klageren] fortæller, at hun øver sig i ikke at være bange for at lave noget i form af opgaver og bevægelser."

Af kommunalt notat af 1/2 2021 vedrørende opfølgning på praktikforløb fremgår bl.a.:

"Ny aftale:

[Klageren] går tilbage på 12 timer pr. uge.

[Klageren] mærker efter om hun fremover tager 15 min pr dag af de 4 fremmødte dage og over på onsdagen, eller om hun holder helt fri onsdag.

[Klageren] møder pt. mandag, tirsdag, onsdag, torsdag og fredag.

...

Opfølgning på praktik

...

Siden sidst og aktuel situation: Ut ringer til [Klageren] for at snakke praktik og evt. fremmøde igen på arbejdspladsen. [Klageren] fortæller hun er presset og balancerer på en knivspids i forhold til hvad hun kan holde til at timer og samtidig have et privatliv med [Ægtefælle] og børn. [Klageren] beskriver at når hendes [Ægtefælle] er ude at rejse kan hun ikke overskue at lave mad til aften grundet smerter. Hun har ikke den tid til sig selv med hvile når han er væk og derfor øges hendes smerter og hun kan ikke nå alt det der normalt skal laves i et hjem med far og mor hjemme.

Hun er udfordret med smerter 24/7 og ofte mærker hun ikke før det er for sent når hun er udeovre kanten i forhold til øgede smerter. Hun har levet med smerter så længe at hun ikke får registreret når hun får flere smerter, og opdager det for sent. Det går hurtigt med smerter der kommer på ved for stort et pres, og det tager tid før det går nedad igen. Smerterne forsvinder ikke lige så hurtigt som de kommer, det kan tage et par dage for [Klageren] før smerter ned på et niveau hvor hun kan holde en normal hverdag ud.

[Klageren] har flere smerter på denne årstid bl.a. pga. sne og kulde.

Afprøvning af arbejdsopgaver: Det er de samme opgaver som gennem hele forløbet. [Klageren] skal når der er mulighed for det prøve at være ude på [...] i andre funktioner for at se om det hjælper på kroppen og smerter.

Skånebehov: De overholdes af [Klageren] og på de 13 timer kan [Klageren] ikke længere mærke efter hvor grænsen går i det hun er max presset på timer og smerter. Jo mere presset hun er i kroppen med smerter jo mindre effektiv er hun i det hovedet står af ved smerter.

Hjælpemidler: [Klageren]s [Ægtefælle] fortæller det har købt gummimåtte til hende som hun kan stå på, hæve sænke bord, og stol hende så hun ikke 'bare' står uden hjælpemidler. De har gjort hvad de kan for at tingene skal hænge sammen derhjemme for [Klageren].

Afprøvning af timer: [Klageren] kommer fra en stilling hvor hun var på 25 timer og der havde hun intet liv ud over arbejdet. Hun kunne intet når hun havde fri grundet smerter, og det var ikke holdbart for hende eller familien. [Klageren] var presset til det yderste dengang og kan ikke klare det igen grundet de mange daglige smerter.

[Klageren] er på 13 timer nu fordelt over alle ugens dage og balancere på grænsen af hvad hun kan holde til. Det er max for [Klageren], og hun kan ikke få tingene til at hænge sammen derhjemme længere pga. øget tid i praktik. Jo mere tid hun skal være og præstere i praktikken jo mindre tid er der for hende at hvile og komme sig til at fungerer som mor og hustru i hjemmet samt lade op til dagen efter.

[Klageren] er presset psykisk og græder gennem samtalen grundet smerter, og manglende overskud.

Hun lader ikke op om onsdagen når hun møder ind, hun føler sig stresset og presset over de ting hun ikke når. På den anden side er hun glad for at være deltagende alle ugens dage i det hun tænker en arbejdsgiver gerne vil ansatte møder alle ugens dage. Hun føler hun har mere styr på tingene hvis hun er der alle dage og kan hjælpe det hun kan også selvom det er en time. [Klageren] overvejer om hun skal holde onsdag fri til at restituere i, eller om hun skal tage 15 min af de 4 andre dage og bibeholde onsdagen.

Hun går ned på 12 timer denne uge og finder ud af hvad der er bedst for hende med onsdagen.

Fritid: [Klageren]s [Ægtefælle] er med i samtalen, og syntes ikke det er helt i orden at vi bliver ved med at presse på en kvinde der ligger halvt ned. Han fortæller hun er presset max derhjemme, og han har taget over på de hjemlige gøremål. Han vil gerne vide hvor lang vi vil presse dem ud som familie, med øgning af tid i praktikken nu hun er på sit max ved 13 timer.

Han køber ind, laver mad, og står for de fleste ting derhjemme pga. [Klageren] er ramt af smerter og skal hvile så hun kan hænge sammen efter praktik.

[Ægtefælle] fortæller de 3 timer hun er i praktik hver dag er som en 8 timers dag for hende. Hun har lidt pauser og går til og fra computer for at holde kroppen lidt i gang. Hun er brugt efter 3 timer og han kan ikke se hvordan hun skal kunne presses eller øges mere end hun er nu og samtidig fungere som mor og hustru i fritiden.

Andet: Ut kontakter [...] der er arbejdsgiver for at snakke om nedsat tid til 12 timer, og [lette fysiske funktioner] hvornår de kan starte op."

Af kommunalt notat af 15/6 2021 vedrørende opfølgning på praktikforløb fremgår bl.a.:

"Siden sidst og aktuel situation: [Klageren] fortæller det går fint i praktikken og hun trives med kollegaer og opgaver. Det er de samme opgaver som gennem hele forløbet, og hun er kendt i huset og ved hvor og hvornår hun skal finde div [...] osv.

Helbredsmæssigt har hun fortsat ondt ned i venstre ben men smerterne har fundet et leje hun kan holde dem ud. Det er ikke primært lige pt og hun forsøger at være i det. [Klageren] er stoppet ved fysioterapeuten i det hun ikke følte de vidste hvad de gjorde eller skulle trykke på, og hendes frygt for at det bliver værre er større end troen på at de kunne hjælpe. Det stråler end i venstre ben, og [Klageren] håber det stille og roligt går over. Vi snakker lidt om der findes specialister indenfor netop hendes område med smerter, om det er noget lægen kan henvise til og ikke bare en almindelig fysioterapeut. [Klageren] overvejer at undersøge det.

Hun er lidt mut i dag i samtalen og fortæller der er mange ting der fylder for hende pt. [Barn] har sidste skoledag/eksamen. [Nære familiemedlemmer] begge syge. [Ene forældre] der er ensom efter hendes [anden forældres] død sidste år. [Ægtefælle] spændt hårdt op på job, og skal nå flere ting hjemme pga. hendes udfordringer. Vaccineret. Smerter i benet og tider ved en fys. Hun ikke stoler helt på. Mavesyre. Ondt i skulder.

Der er en del ting der fylder pt og det har hobet sig lidt op for [Klageren], og oftest så 'går' tingene ud i helbredet når det hober sig op. Hun håber og tror på at det hjælper med en sommerferie.

Afprøvning af arbejdsopgaver: [Klageren] laver det samme som gennem hele praktikken. Hun går rundt i huset og kan mange af funktionerne i serviceafdelingen. Skal hun [lettere fysisk opgave] går hun selv ud på [...]. Hun kan ikke så meget som en der har været der i flere år i fuld tid, men hun lærer en del og er glad for at være der. Der er ingen telefonisk kontakt med kunder kun via mail.

Skånebehov: De overholdes af [Klageren] og stedet.

Udtalelse fra arbejdsgiver/daglig leder: [Arbejdsgiver] fortæller det går som det plejer og de vil gerne forlænge [Klageren] under samme forhold som tidligere.

Hjælpe midler: Ej relevant

Arbejdstøj: Ej relevant

Småjob/løn kroner: Ej relevant

Afprøvning af timer: [Klageren] fortsætter på 12 timer som tidligere.

Fritid: Den bruger hun derhjemme og forsøger at overskue de ting der presser lidt på lige nu.

Andet: [Klageren] er i en periode hvor tingene går hende lidt på, og det er de små ting derhjemme der fylder. Der blev fx skrevet ud i går om der var forældre der kunne køre børnene på sidste skoledag, bage en kage eller andet. [Klageren] føler ikke de slår til i den del og ville så gerne bidrage med mere men har ikke overskuddet. Hun fortæller almindelige forældre kan lige tage et hak op i gear og gøre de ting for børnene og de andre forældre men hun har ikke det ekstra gear."

Af afslutningsnotat fra jobkonsulent i juni 2021 fremgår det bl.a.:

"Skånehensyn (lægeligt dokumenterede, angives så konkrete som muligt)

Undgå rygbelastende arbejde.

Veksle arbejdsstillinger.

Har det bedst når hun er i bevægelse.

Undgå længere koncentreret arbejde, da [Klageren] hurtigt kommer i flow tilstand og dermed fordyber sig så meget, at hun glemmer at skifte arbejdsstilling, hvilket resulterer i smerter.

Gerne løbende afbræk i opgaver.

Ikke for mange PC-rutine opgaver.

Formål med praktikken:

Op træning af arbejds evnen mhp tilbage venden til arbejdsmarkedet.

...

Begrundelse for valg af arbejdsplads:

[Klageren] er uddannet indenfor kontor og har en bred erfaring med sig indenfor dette område, derfor valget af praktikplads.

Vi vurderede ved opstart at [Klageren]s skånehensyn kunne tilgodeses og derfor valgte vi at starte [Klageren] op ved [...]. Det er ikke almindelige kontor opgaver indenfor [hittidige arbejds område] [Klageren] starter ud med, det er i [...], hvor hun besvarer mails samt telefonopkald.

Der har været mulighed for alsidige opgaver i huset hvor [Klageren] kunne gå til og fra ved opgaverne. Der har været opgaver på kontoret, [...] og i [...] inden de flyttede ovenpå.

Virksomheden ligger forholdsvis tæt på [Klageren]s bopæl så hun ikke har skulle køre langt. Der har været mulighed for liggende hvil samt tilbud om massage i praktikken. [Klageren] har dog ikke modtaget massage i forløbet.

Udvikling i forhold til arbejdsopgaver/arbejdsområder:

[Klageren] har gennem hele forløbet siddet i deres [...]. De arbejder med kundeservice og opgaver der kommer ind via mails og telefon. Der er kunder der ringer eller skriver vedr. forespørgsler [...], spørgsmål til deres ordre, klager osv. Det er opgaver der bliver håndteret telefonisk og skriftligt.

Der har gennem hele forløbet være nok af opgaver og [Klageren] har løst opgaverne ved hvert fremmøde. Det er opgaver hvor [Klageren] nu arbejder selvstændigt i det hun har lært firmaet og organisationen at kende.

Udvikling i forhold til arbejdstid:

[Klageren] starter op i praktikken d.16-12-2019

Mødetid er hver dag med 3 timer pr. dag

I alt 15 timer pr uge.

D. 10.01.2020 bliver tiden bliver sat ned.

[Klageren] fremmøder 4 dage med onsdagen fri.

I alt 12 timer pr uge.

D. 12.03.20 Rammer Corona Danmark

[Klageren] fortsætter på 12 timer i virksomheden med hjemmearbejdsplads frem til marts.

D. 20.04.20 Fremmøder de igen fysisk på virksomheden

D. 25.08.2020 øger [Klageren] med 1 time i praktikken. Den øgede time tager hun over 4 dage med 15 minutter pr. fremmødte dag, i alt 13 timers fremmøde.

D. 19.11.2020 flyttes de 15 minutters øget tid over på fridagen om onsdagen, hvor hun så arbejder hjemme 1 time. Mødetid er kl. 09:00-10:00 om onsdagen i hjemmet. [Klageren] arbejder 5 dage om ugen med i alt 13 timer.

D. 16.12.2020 lukkes Danmark ned igen grundet Corona.

D. 19.01.2021 hjemmearbejde på 13 timer. Får installeret hævesænkebord og stol i hjemmet, som de selv investerer i.

D. 01.02.21 Nedgang i tid til 12 timer det bliver 15 min af på de i forvejen fremmødte dage og hun møder alle dage. Mødetider er mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 09:00-11:45. Onsdag kl. 09:00-10:00 hjemme

D.08.03.2021 Tilbagevenden til praktikken med fysisk fremmøde. [Klageren] møder ind på [...] de næste 14 dage med afprøvning af timer.

D.17.03.21 Fysisk tilbage på kontoret efter 1 uge + 1 dags afprøvning på [...]

24.04.21 [Klageren] fortsætter på samme timer og dage, som er 5 dage om ugen i 13 timer. [Klageren] arbejder hjemme om onsdagen.

Skånebehov overholdes af [Klageren] hun har mulighed for at gå, stå og sidde til opgaverne. Hun har mulighed for at tage de pauser hun har behov for men tager kun en i de fremmødte timer. Hun følges med de andre kollegaer udenfor til at trække frisk luft, hun benytter sig af toilettet, og fylder vandflasken op, og på den måde får hun bevægelse i pausen.

[Klageren] møder om formiddagen, og der er ikke forsøgt fremmøde over middag i det hun udtrættes op af dagen og der er øgede smerter efter hun har være i gang i løbet af dagen. [Klageren] har gennem hele forløbet haft muligheden for at arbejde på forskellige tider på dagen alt efter hvordan kroppen har haft det. Det har været godt for [Klageren] at have muligheden for at arbejde hjemme ved for store smerter, hvor hun har følt hun har bidraget og været en del af det daglige team trods smerter.

[Klageren] har haft muligheden for at afholde hvil efter behov, både stående siddende og liggende.

Der har været en fysioterapeut på kontoret og hjælpe [Klageren] med korrekt stilling ved skrivebordet. (Se rapport fra Workstep).

Mødestabilitet:

[Klageren] er fremmødt i praktikken i 1 år og 8 mdr. og har været meget pligtopfyldende og stabil i fremmødet. Der har været fraværsdage grundet smerter og almindelig sygdom, hun har dog arbejdet hjemmefra i det omfang hun kunne ved sygdom og smerter. Det har været en fordel for [Klageren] at hun har kunnet tænde computeren derhjemme ved udfordringer med smerter. Under Corona i 2020-2021 har [Klageren] i perioder arbejdet hjemmefra, og praktikken har været uden afbrydelser.

Arbejdsgivers vurdering af borgers ressourcer og udfordringer i forhold til de kompetencer, der efterspørges på arbejdspladsen/arbejdsområdet:

Der har været to kontaktpersoner inde over [Klageren]s forløb og de har og er begge enige om at [Klageren] gør det meget godt, og hun er en effektiv og vellidt kollega. [Klageren] møder lige til tiden, går i gang med dagens opgaver og afholder en enkelt pause på de fremmødte timer. Hun løser opgaverne til UG og der er intet at rydde op efter når [Klageren] har været i gang med opgaverne. Hun arbejder med deres kundeservice indgang i firmaet og der er både på mail og telefonisk. I virksomheden bestræber de sig på at svare kunderne indenfor 24 timer, hvilket lykkes for [Klageren] og de andre i teamet.

Ved en evt. kommende ansættelse ville [Klageren] kunne opnå erfaring indenfor [...] af deres varer, og hun vil opnå ny og bredere viden omkring div. arbejdsgange i [...].

[Klageren] er meget dygtig og har fået et flot CV gennem de mange år indenfor kontorbranchen.

[Klageren] er uddannet [...], og har arbejdet med [...] på kontor hele sit arbejdsliv. Det er min og arbejdsgivers vurdering at [Klageren] til enhver tid ville kunne få et job inden for kontorfaget.

Arbejdsgiver har gennem forløbet til samtalerne udtrykt at han gerne vil ansætte [Klageren] i firmaet, hvis hun afklares til et fleksjob. Dette er fortsat [arbejdsgivers] holdning.

Borgers arbejdsmarkedsperspektiv ved afslutning på praktikforløbet:

Igennem praktikperioden ved [...] er [Klageren] blevet mere og mere glad for at være på kontoret. Hun føler hun er landet i opgaverne og trives på kontoret blandt kollegaer. Hun er meget glad for at være ved [...], og håber på en tilknytning til virksomheden fremadrettet.

[Klageren] har kontakt til div. kunder over hele landet over mails og telefoner. Hun trives med opgaverne og har meget af det på rygraden nu.

[Klageren] er meget pligtopfyldende af natur og udfører ikke opgaverne halvt, hvilket kan være en af hendes udfordringer i det hun er meget grundig og tidligere har haft tendens til at gå i flow mode. Opgaver, pauser og tid i praktikken har været tilpasset, så [Klageren] ikke er nået i flow tilstand.

[Klageren] er på 12 timer i praktikken og det er det timetal [Klageren] fungerer bedst på med helbred og skånehensyn. Hun har været på 13 timer hvilket ikke fungerede for [Klageren] og helbred.

[Klageren] har to halvstore børn hjemme der er selvkørende med tøj, mad, og skole. [Klageren] har prioriteret sine ressourcer i forhold til praktikken, og har vægtet arbejdet meget højt. Hun er en meget ærekær og pligtopfyldende kvinde der gerne vil forblive på arbejdsmarkedet i mange år fremover.

Kan [Klageren] ikke blive ved [...] fremover håber hun på at hun fortsat kan være tilknyttet arbejdsmarkedet med opgaver der er indenfor hendes kompetencer, og evt. med alsidige kontor/blæksprutte opgaver. [Klageren] er faglig dygtig, og jeg er ikke i tvivl om at hun fortsat vil være tilknyttet arbejdsmarkedet, hvilket hun også ser sig selv være i mange år fremover.

Jobkonsulentens faglige vurdering:

Har skånehensynene været imødekommet?

[Klagerens] skånehensyn har været tilgodeset i praktikken.

Hjælpemidler:

[Klageren] har fået, en kontorstol samt måtte til gulvet stillet til rådighed i praktikken via [...]. De har været ude at lave en arbejdsplads vurdering og derfor er div hjælpemidler stillet til rådighed.

Samlet vurdering af borgers ressourcer og udfordringer i forhold til arbejdsopgaver og arbejdsområde:

[Klageren] har været i praktikken igennem næsten små 2 år, og hun er gennem tiden landet godt i opgaverne og blandt kollegaer. Hun er blevet en del af teamet ved [...] og hun er hurtig til at lære nyt og tage det til sig. [Klageren] har en god og bred erfaring med sig fra hendes mange år på kontor, og derfor har det været nemt at lære og tage det nye til sig.

[Arbejdsgiver] der er ejer af virksomheden er meget glad for [Klageren] og hendes stilgang og der er intet at sige til udførelsen af opgaverne. De klares til ug, og hun er meget vellidt og faldet til blandt dem alle. Hun er vant til huset nu, og mangler hun fx. noget på [...] finder hun det, og ligger det pænt tilbage i posen og på rette hylde. Hun er selvkørende og betragtes som en der hører til på holdet ved [...].

Der er muligvis opgaver indenfor salgs delen, som indkøber, og flere økonomiopgaver som [Klageren] ville kunne varetage med en kortere oplæring i virksomheden. Det er ikke opgaver de tænker hun skal ind over, men der er områder der kunne peges på hvis der skal ny indlæring og viden på i de fremmødte timer.

[Klageren] har været ude på [...] for at afprøve [lette fysiske] funktioner og det gav øgede smerter og et fremmøde på færre timer i den periode. Det er ikke opgaver som [Klageren] kan eller skal varetage fremover i en evt. ansættelse, men hun kan muligvis hjælpe i kortere perioder i få timer pr gang, hvis der skulle opstå et akut behov på [...]. [Klageren] er imødekommende og vil gerne hjælpe indenfor helbredets rammer.

Om [Klageren] kan øge i timerne ved [...] er svært at vurdere men ut. tænker ikke der vil være tale om flere timer, nok nærmere minutter hvis der skal drøftes øgning. Der vil muligvis være lidt mere overskud at spore ved [Klageren] når der er kommet en afklaring i forhold til hendes fremtid, hvor hun kan få ro på det psykiske omkring hendes fremadrettede arbejdssituation. Det vil forhåbentlig give anledning til færre tanker om familiens fremtid, og hun vil ikke ud trættes af tanker oveni de daglige smerter der også giver øget træthed.

Effektivitetsvurdering:

...

Ut har snakket med [arbejdsgiver] ang. en vurdering på [Klageren]s effektivitet og arbejdsevne. [Arbejdsgiver] der ikke er inde over [Klageren] dagligt er informeret omkring hendes arbejde via kollegaer. [Arbejdsgiver] vil gerne ansætte [Klageren] og beholde hende på kontoret.

Iflg. [arbejdsgiver] vurderer er han [Klageren] til at være omkring de 50-70% effektiv ud af de 12 timers fremmøde. Han begrundet det med hendes ene pause, og at hun ikke kan presses som andre almindelige ansatte. Samtidig fortæller han at han er meget glad for at have hende i praktik, og det intet er at sætte på det arbejde hun udfører når der lukkes ned. Det er min og [Klageren]s vurdering at [arbejdsgiver] udtaler sig omkring effektivitet i forhold til hvordan han skal aflønne hende i et evt. kommende fleksjob, og hans fokus er på det økonomiske og ikke på den reelle effektivitet.

[Kollega] der sidder lige overfor [Klageren] hver dag, og som [Klageren] arbejder sammen med i opgaveløsningen, vurderer [Klageren] til værende 100% i opgaverne. Der er en enkelt pause i de fremmødte timer og det er det samme som alle andre kollegaer på kontoret. [Kollega] beskriver [Klageren] som dygtig, og hun er faldet godt til og arbejder som de andre kollegaer bare på færre timer.

Det er min overbevisning og oplevelse gennem 1,8 år at [Klageren] arbejder 100% i de fremmødte timer, og er pligtopfyldende smilende og dygtig til sit job.

Det er min overbevisning at [Klageren] yder det hun kan i praktikken og giver 100% af sig selv i forløbet. Om der kan frigives lidt flere minutter/timer over tid når der er kommet ro på [Klageren]s sag er svært at spå om. Faglig er der ikke så meget nyt der kan peges på indenfor kontorfaget, i det [Klageren] har så mange års erfaring med sig, og er faglig dygtig af natur."

Af lægeattest af 25/10 2021 fremgår det bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Diagnose: Spondylosis columna lumbalis (slidgigt i lænderyggen)

Sygehistorie og symptomer: Opereret for forsnævring i lænderyggen mellem 4. og 5. lændehvirvel i hø. side den 15.03.18. På grund af fortsatte smerter med forværring den 16.09.18 MR lænderyggen uden tegn til rodtryk: Discusprotusion L4/L5, Følger efter højresidig hemilaminektomi L4/L5. Vurderet den 19.12.18 ortopædkirurgisk rygcenter [...] med konklusionen: ... ikke yderligere kirurgiske tiltag, men derimod at hun fortsætter med fornuftige belastninger og undgår det, som gør ondt. I det hele taget ekspektare. Lændesmerter ikke konstant, men afhængig af belastning, VAS fra 3-8 (ref. 1-10), konstante udstrålende smerter i hø. ben ned på siden af låret, til forside af underbenet til storetå, VAS fra 3-8 (ref.1-10). Nervesmerterne ned i benet kraftige når hun lægger sig, men falder i søvn efter ca. 1 timer og sover så fint. Generelt anspændt i muskulaturen. Bliver let træt pga. smerterne og pga. at hun hele tiden skal økonomisere med sine ressourcer. Konstant nødt til at skifte stilling. Efter arbejde hviler hun 1/2 -1 time ellers lægger hun sig indimellem kortvarigt.

Behandling:

- a) Som nævnt operation.
- b) Smertehåndtering: Har været på kursus heri i efteråret 2018 gennem kommunen. Haft forløb ved psykolog med speciale i kroniske smerter fra juni til november 2019, herigennem fået gode redskaber i forhold til at leve med rygsmerterne.
- c) Træning: Tidligere fysioterapeut vejledt og varmvandsbassin, træner aktuelt selv
- d) I praktiken haft ergoterapeut ude og lave arbejdspladsindretning med hjælpemidler: Hæve/sænkebord, ståmåtte og specialstol, samt vejledt i korrekte arbejdsstillinger og aflastning.
- e) Medicin: Gabapentin 300 mg 2x3 og panodil 665 mg 2x3. I foråret/forsommeren 2019 forsøgt opstart cymbalta, måtte hurtigt ophøre pga. bivirkninger.

Funktionsevne:

[Klageren] måtte efter mange overvejelser og forsøg indse, at hun ikke kunne magte sit oprindelige kontorarbejde pga. rygproblemerne, trods diverse skånefunktioner inklusiv hæve/sænkebord og mulighed for hvile.

Opstartet i virksomhedspraktik den 16.12.19 i [...]. Har nu 2,75 timer man, tir, tor, fre og 1 time hjemmefra ons, skånefunktion også derhjemme hæve/sænkebord og ståmåtte. Mulighed for kunne holde pauser, især derhjemme, så når hun har en dårlig dag med mange smerter, er der mulighed for at [Klageren] kan arbejde hjemmefra. Forsøgt andre arbejdsfunktioner som [lettere fysiske opgaver] for at variere arbejdsfunktionerne, men gik ikke.

Funktioner i dagligdagen: Kan udfører de fleste funktioner, når blot tages lidt af gangen, men en hel del opgaver som støvsugning /gulvvask varetages mest af [ægtefælle og børn]. [Klageren] handler ikke ind, hvis hun gør så har hun en 'slæber' med. Klarer tøjvask i etaper. [Ægtefælle] står for aftensmaden, da [Klageren] på det tidspunkt af dagen er for træt og det meget let giver bagslag hvis hun gør det, både i forhold til smerter og træthed. [Klageren] hviler typisk i forb.m. ÆF laver mad.

I forhold til havearbejde, så klarer hun mindre opgaver med indlagte pauser. [Klageren] kører kun selv små turer af 15-30 min varighed, også svært pga. smerterne at køre længere som passager.

[Klageren] håber at kunne fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet via reduceret tid igennem et flexjob med skånefunktioner.

2.3 Særlige hensyn

[Klageren] er nødt til hele tiden at tage hensyn til smerterne og økonomiserer med sine ressourcer også i forhold til den træthed som følger med smerterne. Begrænse aktiviteter der provokerer rygsmerterne: Tunge løft, skub, vrid og arbejde med foroverbøjet ryg eller fastlåste stillinger. Veksle arbejdsstillinger, med skift mellem stående, gående og siddende stillinger.

Planlægge aktiviteter og lægge pauser ind, hvile sig efter arbejde. Hæve/sænke bord og stamåtte.

Ovennævnte hensyn varige.

2.4 Lægens kommentarer til patientens opfattelse af eget helbred

Tilstanden vurderes stationær og der har ikke været fremgang i løbet af de sidste år. Der vurderes ikke at være yderligere behandlingsmuligheder.

Vurderes realistisk med et flexjob med skånefunktioner som anført.

2.5 Andre forhold end de helbredsmæssige

God støtte fra ægtefælle og [børn]. [Klageren] har et stort ønske om at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet."

Af resultat af møde i rehabiliteringsteam den 11/1 2022 fremgår bl.a.:

"Rehabiliteringsteamet har følgende noter til sagen

... Rehabiliteringsteamet vurderer, at det er dokumenteret at arbejdsevnen er varigt og væsentlig nedsat indenfor ethvert erhverv, og at borgeren ikke kan opnå og fastholde beskæftigelse i et omfang der rækker til selvforsørgelse på det ordinære arbejdsmarked — uanset mulighederne for støtte via de handicapkompenserende ordninger, revalidering eller anden indsats efter den sundhedsmæssige-, sociale- eller beskæftigelsesmæssige lovgivning.

...

Begrundelse: Ved indstillingen har rehabiliteringsteamet overordnet lagt vægt på følgende oplysninger:

-Beskæftigelsesmæssigt har rehabiliteringsteamets lagt vægt på, at borgeren er uddannet [...] og har arbejdet som [...] frem til sin sygemelding. Borgeren har deltaget i beskæftigelsesrettede tilbud i form af fastholdelsespraktik, træningsforløb, samtaler med arbejdsmarkedsrettet psykolog og virksomhedspraktik. Rehabiliteringsteamet kan ikke pege på yderligere beskæftigelsesrettede tiltag, der kan føre til udvikling af borgerens arbejdsevne.

-Socialt og sundhedsmæssigt er der lagt vægt på, at borgeren er gift og har 2 hjemmeboende børn. Borgeren har kun deltaget i beskæftigelsesrettede tilbud.

Rehabiliteringsteamet er ikke blevet bekendt med problemer i forhold til borgerens sociale og sundhedsmæssige situation og kan derfor ikke pege på indsatser, der kan føre til udvikling af arbejdsevnen.

Rehabiliteringsteamet oplyser borgeren om, at der mulighed for at rette henvendelse til sundhedsafdelingen vedr. forløbet aktiv smertehåndtering.

-Helbredsmæssigt er der lagt vægt på, at borgeren lider af rygsmerter. Borgeren har deltaget i behandling og tilbud i form af rygoperation og samtaleforløb ved psykolog med fokus på smertehåndtering og accept. Rehabiliteringsteamet orienterer borgeren om, at der på sigt kan henvises til smerteklinik via praktiserende læge, såfremt der bliver behov for dette.

Rehabiliteringsteamet finder det dokumenteret, at borgeren har deltaget i relevant udredning og behandling på specialafdeling / ved speciallæge og kan ikke pege på yderligere behandlingsmæssige tiltag, der kan øge borgerens funktionsevne/funktionsniveau. Den helbredsmæssige tilstand vurderes i det væsentligste at være stationær og alle behandlingsmuligheder udtømte, hvorfor det vurderes dokumenteret at funktionsevnen er varigt nedsat og borgeren fremadrettet vil have væsentlige skånehensyn i forhold til arbejdsmarkedet.

På rehabiliteringsteammødet er følgende lægeligt dokumenterede skånehensyn gennemgået med borger:

- Undgå rygbelastende arbejde
- Behov for løbende pauser og afbræk i løbet af arbejdsdagen
- Behov for vekslende arbejdsstillinger
- Undgå at arbejde udelukkende med skærmarbejde

Beskæftigelsesmål (aftalt på rehabiliteringsmøde)

Rehabiliteringsteamet vurderer, at borgeren fremadrettet vil kunne stå til rådighed for fleksjob på det brede arbejdsmarked, blandt andet indenfor borgerens uddannelses- eller beskæftigelsesområde, under hensyntagen til borgerens skånehensyn. Ligeledes vil borgeren også kunne stille sig til rådighed for andre dele af arbejdsmarkedet, hvor borgerens skånehensyn kan imødekommes.

Progression

Muligheden for progression er ikke drøftet på rehabiliteringsmødet, da borgerens arbejdstid er over 10 timer i effektiv arbejdstid pr. uge"

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 31/5 2022 fremgår bl.a.:

"Aktuelle gener

- 1) Konstante smerter i højre ben fra balde og ned til ankelniveau, forværres ved gang og når hun står stille.
- 2) Konstante smerter i lænd, der forværres, når hun sidder, lindres i liggende stilling.
- 3) Hun har problemer med at sidde i bil i længere perioder, må tage hyppige pauser.
- 4) Alt husarbejde foregår i etaper, kan klare lidt havearbejde, men må herefter hvile og det samme gælder ved rengøring, og indkøb foregår kun med hjælp.
- 5) Hun har et flexjob på et kontor med gode ergonomiske forhold 12 timer om ugen.

Objektivt

[...]

Hun er vågen og klar, redegør pænt forløbet. Af- og påklædning uden assistance. Er urolig under samtalen og kan ikke sidde under hele konsultationen pga rygsmerter. Fremtræder ikke aggraverende, er yderst reel.

Hoved:

Ingen tegn til traumer. Pupiller er egale, der er normalt syn og hørelse, normal sensibilitet og kraft i ansigtet.

Columna cervicalis:

Hovedet holdes lige. Der er normal bevægelse i columna cervicalis.

Thorax:

Ingen anmærkninger.

Overekstremiteter:

Angiver sig højrehåndet. Der er normal sensibilitet og reflekser i begge overekstremiteter. Der er normal finmotorik.

Abdomen:

Slankt.

Underekstremiteter:

Ingen deklive ødemer. Angiver normal sensibilitet på venstre side, på højre side er der nedsat sensibilitet sv.t. 1-5-dermatom. Der er normale patellar- og akillesreflekser med negativ Babinski-refleks. Der er normal muskelfylde og normale kræfter over alle led, særligt ingen dropfod. Der er negativ Lasegue på højre og venstre side.

Columna lumbalis:

Sufficient cikatrice, meget lille, omkring 5 cm. Let ømhed ved palpation rundt omkring arret. Der er normal sidebevægelse og finger-gulvafstand 0 cm.

Diagnose

DM47.2 spondylose med radikulopati

Konklusion

En sund og rask kvinde, opereret i marts 2018 pga. forsnævring mellem 4. og 5. lændehvirvel, højre side. Ingen effekt af indgrebet og fortsat radikulære smerter. Efter det operative indgreb tilkommet lændesmerter, hvor fordelingen er 50/50 ben og ryg.

Jeg har gennemset skanning efter indgrebet, hvor der er hævelse af nerveroden og har bestilt en ny skanning mhp. at se, om der fortsat er snævre forhold.

Der vil komme en tilføjelse til erklæringen, når denne foreligger."

Af speciallæges tilføjelse af 16/8 2022 til neurokirurgisk speciallægeerklæring af 31/5 2022 fremgår bl.a.:

"Det foreligger nu en MR-skanning af lænderyg foretaget den 22. juli 2022. Her ses følger efter tidligere indgreb med gode pladsforhold til nerverne.

Særligt er der ikke tegn til tryk på nerveroden mellem 4. og 5. lændehvirvel. Der er ingen nyttilkomne forandringer.

Der er ikke kirurgiske behandlingsmuligheder og det anbefales at fortsætte med træning og smertestillende medicin. Forhold er stationære.

Diagnose: DM47.2 Spondylose med radikulopati."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne

Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. For vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde - se dækningsoversigten.

Erhvervsevnen afgøres blandt andet på grundlag af en erklæring fra en læge, som vi vælger. Vi udbetaler kun dækning ved et midlertidigt tab af erhvervsevne, hvis den forsikrede har haft arbejde inden for det sidste år før den 1. sygedag - eller skadedagen, hvis tabet af erhvervsevnen skyldes en ulykke.

Udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne

Udbetalingen starter, når den forsikredes erhvervsevne har været sat ned uafbrudt i det antal måneder, der står i dækningsoversigten (karensperioden). Vi udbetaler ikke en dækning efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, når en af de følgende betingelser gør sig gældende.

- Den forsikrede kan igen passe sit arbejde.
- Det midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år fra karensperiodens start.
- Vi vurderer, at tabet af erhvervsevne er længerevarende, og at udbetalingen kan fortsætte efter reglerne herfor.
- Dækningen ophører.

Vurdering af om tabet af erhvervsevne er længerevarende

Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne.

Selvom den forsikrede har fået tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis få udbetalt dækningen ved tab af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at få førtidspension og fleksjob ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.

Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten

- vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse
- medregner vi løn og offentlige ydelser samt tilskud, den forsikrede får som led i en beskæftigelsesordning, som for eksempel fleksjob. Det gælder både direkte og indirekte offentlige ydelser og tilskud, den forsikrede får for eksempel via sin arbejdsgiver.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1970'erne og er kontoruddannet – fik i 2017 konstateret udbulende diskus mellem 4. og 5. lændehvirvel, som klemte nærliggende nerverod. Den 15/3 2018 blev klageren opereret. Klageren arbejdede herefter op mod 25 timer om ugen. Den 24/5 2019 blev klageren sygemeldt på fuld tid med henblik på at afhjælpe smerter og forbedre rygtilstanden. Klageren blev fristillet fra sit arbejde. Fra 16/12 2019 til 21/1 2022 gennemførte hun et virksomhedspraktikforløb, hvor hun arbejdede i en kontorfunktion og havde en ugentlig arbejdstid på

12-15 timer. Den 15/1 2022 fik klageren tilkendt fleksjob, og den 1/4 2022 startede hun i fleksjob med en ugentlig arbejdstid på 12 timer.

Selskabet har udbetalt midlertidige ydelser og har ydet præmiefritagelse fra 28/8 2019 til 30/9 2022, hvor selskabet har stoppet ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervs-evne ikke er nedsat med mindst halvdelen.

Klageren ønsker fortsat dækning efter den 1/10 2022. Hun har anført, at hendes smerter har været konstant til stede siden 2017, hvorfor der ikke er nogen grund til at tro, at hendes klagebillede ikke skulle være reelt. Smerter kan ikke altid forklares ud for konstatérbare objektive fund. MR-scanningen af 22/7 2022 beskriver ikke udtømmende, hvilke helbredsmæssige symptomer klageren har, og ej heller hvilke funktionsnedsættelser symptomerne giver hende. Klageren har anført, at hun har været igennem en grundig og langvarig afklaring i det kommunale system, hvor hun alene har kunne arbejde 12 timer om ugen uden forværring af tilstanden. Der har ikke kunnet peges på indsatser, som vil føre til udvikling af hendes arbejdsevne. Der foreligger ikke sociale eller sundhedsmæssige forhold, som begrænser klagerens arbejdsevne, og der foreligger ej heller beskæftigelsesrettede eller behandlingsmæssige tiltag, som vil kunne forbedre klagerens arbejdsevne.

Selskabet har anført, at klageren har en kronisk smerteproblematik, som ikke er af en sådan art og omfang, at klageren ikke kan arbejde på mindst halv tid, hvis der i arbejdsfunktionen tages højde for klagerens skånehensyn. Klageren var – efter vellykket operation i marts 2018 og rekonvalescens – i stand til at genoptage og passe sit arbejde på over halv tid med 25 timer om ugen. Fuldtidssygemeldingen i maj 2019 havde ikke årsag i en tilstandsforværring og det forekommer ifølge selskabet påfaldende, at klageren ved praktikforløbet i december 2019 kun kunne klare et kontorarbejde på 12 timer om ugen. Selskabet har anført, at klagerens vedvarende og betydelige funktionstab ikke understøttes af de objektive eller billeddiagnostiske fund. MR-scanning fra september 2018 blev beskrevet som meget pæn og uden tegn på nervepåvirkning, og MR-scanning

af juli 2022 blev beskrevet med gode pladsforhold omkring nerverne, ingen rodtryk og ingen nyttilkomne forandringer. De objektive undersøgelser dokumenterer, at klageren igennem hele forløbet har haft uændret normal og fri bevægelighed, normale reflekser, normal muskelfulde og normale kræfter over alle led i benene. Selskabets lægekonsulent har oplyst, at "Der er helt sikkert en smerteproblematik. Dog er der ingen objektive eller billeddiagnostiske forklaring på dette. I svære smertetilfælde ser vi typisk nedsat muskelfylde i de påvirkede ekstremiteter. Har normal bevægelse af ryggen, hvilket heller ikke er normalt i svære kroniske smertetilstande". Selskabet har anført, at klagerens skånehensyn er relativt begrænsede og ikke tilsiger, at klageren ikke skulle kunne arbejde mere end halv tid på det brede arbejdsmarked. Selskabet har videre anført, at klageren alene har været i praktik ved samme firma i cirka 2 år, at der ikke har været gjort de store udviklingsforsøg, da klageren stort set har haft samme arbejdstid og opgaver igennem hele perioden, og at klagerens statiske arbejdstid i høj grad har været styret af klagerens frygt for forværring og hendes subjektive opfattelse af sine egne evner og begrænsninger, samt hensyntagen til de hjemlige forhold.

Af specifik helbredsattest af 28/5 2019 fremgår det, at "Lændesmerter ikke konstant, men afhængig af belastning, VAS fra 3-8 (ref. 1- 10), konstante udstrålende smerter i hø. ben ned på siden af låret, til forside af underben til storetå, VAS fra 3-8 (ref.1-10). Nervesmerterne ned i benet kraftige når hun lægger sig, men falder i søvn efter ca. 1 timer og sover så fint. Generelt anspændt i muskulaturen. [Klageren] har kontorarbejde med hæve- sænkebord og aktuelt 3 timer på arbejde, tager derefter hjem og hviler sig, hvorefter hun arbejder 2 timer hjemmefra, således været oppe på 25 timer/uge, dette i ikke rygbelastende job ... Oplever markant bedringer i ferier, trods aktuelle arbejde ikke rygbelastende og med ilagt pause midt på dagen. I forbindelse med opfølgning den 24.05.19 aftalt fuldtidssygemelding i 6 uger, for at se om det hjælper på smerterne, da [Klageren] har bemærket markant reduktion af smerter i ferier. Planen er hvis dette bedre smerterne, at forlænge fuldtidssygemeldingen med yderligere 6 uger, for at se om det vil kunne bedre tilstanden yderligere og for at se om det at give ryggen ro, mere permanent vil kunne bedre tilstanden. Set i bakspejlet har [Klageren] dagligt belastet ryggen ud over smer-

tegrænsen ... Forventes at [Klageren] på sigt vil kunne arbejde på ordinære vilkår i ikke rygbelastende jobfunktioner. Svært at forestille sig jobfunktion og betingelser, der kan være mere hensigtsmæssig for [Klageren] end dem hun har i aktuelle job".

Af statusrapport af 21/11 2019 fra anden aktør fremgår det, at "Det er min opfattelse, at [Klageren] er meget ængstelig for at bruge sin krop og sin ryg. Hun er aktuelt inden i en positiv udvikling, som hun er nervøs for at 'ødelægge'. ... [Klageren] oplevet bevægelseskrækket og er bange for at bevæge ryggen og det giver sig også til kende i opgaverne hvor hun er bange for at gå ind i nye opgaver. Det har dog ændret sig i forhold til øvelserne, men fysisk er hun fortsat nervøs for at bevæge sig frit. [Klageren] oplyser selv, at hun er nervøs for at få smerter når hun bruger kroppen".

Af rundbordssamtale den 14/9 2020 fremgår det, at "De sidste 6-12 måneder har situationen været stabil uden yderligere bedring og situationen må derfor anses for at være stationær på nuværende tidspunkt. Der er forsøgt med fuld sygemelding, hvilket gav en bedring i funktion, når der er ro på. Der er forsøgt mange ting i forløbet ved tidligere arbejdsgiver, hvor der har været forsøgt med hjemmearbejde og hvil, samt andre muligheder afsøgt i perioden ... [Klageren] ønsker at den videre udvikling skal ske gennem arbejde og praktik. [Klageren] fortæller, at hun øver sig i ikke at være bange for at lave noget i form af opgaver og bevægelser".

Af kommunalt notat af 1/2 2021 fremgår det, at "[Klageren] fortæller hun er presset og balancerer på en knivspids i forhold til hvad hun kan holde til at timer og samtidig have et privatliv med [ægtefælle] og børn. ... Hun er udfordret med smerter 24/7 og ofte mærker hun ikke før det er for sent når hun er ude ovre kanten i forhold til øgede smerter... [Klageren] er på 13 timer nu fordelt over alle ugens dage og balancere på grænsen af hvad hun kan holde til. Det er max for [Klageren], og hun kan ikke få tingene til at hænge sammen derhjemme længere pga. øget tid i praktik ... hun er presset max derhjemme, og [Ægtefælle] har taget over på de hjemlige gøremål. [Ægtefælle] køber ind, laver mad, og står for de fleste ting derhjemme pga. [Klageren] er ramt af smerter og skal hvile så hun kan hænge sammen efter praktik. [Ægtefælle] fortæller de 3 timer

hun er i praktik hver dag er som en 8 timers dag for hende. Hun har lidt pauser og går til og fra computer for at holde kroppen lidt i gang. Hun er brugt efter 3 timer og hun kan ikke se hvordan hun skal kunne presses eller øges mere end hun er nu og samtidig fungere som mor og hustru i fritiden".

Af afslutningsnotat fra jobkonsulent i juni 2021 fremgår: "Skånehensyn... Undgå rygbelastende arbejde. Veksle arbejdsstillinger. Har det bedst når hun er i bevægelse. Undgå længere koncentreret arbejde.... Gerne løbende afbæk i opgaver. Ikke for mange PC-rutine opgaver ... Skånebehov overholdes af [Klageren] hun har mulighed for at gå, stå og sidde til opgaverne. Hun har mulighed for at tage de pauser hun har behov for men tager kun en i de fremmødte timer ... [Klageren] har haft muligheden for at afholde hvil efter behov, både stående siddende og liggende... [Klageren] er på 12 timer i praktikken og det er det timetal [Klageren] fungerer bedst på med helbred og skånehensyn. Hun har været på 13 timer hvilket ikke fungerede for [Klageren] og helbred... [Klageren] har [afprøvet lette fysiske funktioner] og det gav øgede smerter og et fremmøde på færre timer i den periode... Om [Klageren] kan øge i timerne... er svært at vurdere men ut. tænker ikke der vil være tale om flere timer, nok nærmere minutter hvis der skal drøftes øgning. Der vil muligvis være lidt mere overskud at spare ved [Klageren] når der er kommet en afklaring i forhold til hendes fremtid, hvor hun kan få ro på det psykiske omkring hendes fremadrettede arbejdssituation. ... Det er min overbevisning og oplevelse gennem 1,8 år at [Klageren] arbejder 100% i de fremmødte timer, og er pligtopfyldende smilende og dygtig til sit job".

Af lægeattest af 25/10 2021 fremgår det, at "[klageren] er nødt til hele tiden at tage hensyn til smerterne og økonomiserer med sine ressourcer også i forhold til den træthed som følger med smerterne... Tilstanden vurderes stationær og der har ikke været fremgang i løbet af de sidste år. Der vurderes ikke at være yderligere behandlingsmuligheder".

Af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 31/5 2022 fremgår det, at "Objektivt... Columna cervicalis: Hovedet holdes lige. Der er normal bevægelse i columna cervicalis... Underekstremiteter: Ingen deklive ødemer. Angiver normal sensibilitet på venstre side, på højre side er der nedsat

sensibilitet sv.t. 1-5-dermatom. Der er normale patellar- og akillesreflekser med negativ Babinski-refleks. Der er normal muskelfylde og normale kræfter over alle led, særligt ingen dropfod. Der er negativ Lasegue på højre og venstre side. Columna lumbalis: Sufficiens cicatrice, meget lille, omkring 5 cm. Let ømhed ved palpation rundt omkring arret. Der er normal sidebevægelse og finger-gulvafstand 0 cm... opereret i marts 2018 pga. forsnævring mellem 4. og 5. lændehvirvel, højre side. Ingen effekt af indgrebet og fortsat radikulære smerter. Efter det operative indgreb tilkommet lændesmerter, hvor fordelingen er 50/50 ben og ryg. Jeg har gennemset skanning efter indgrebet, hvor der er hævelse af nerveroden".

Af speciallæges tilføjelse af 16/8 2022 til speciallægeerklæring af 31/5 2022 fremgår det, at "MR-skanning af lænderyg foretaget den 22. juli 2022. Her ses følger efter tidligere indgreb med gode pladsforhold til nerverne. Særligt er der ikke tegn til tryk på nerveroden mellem 4. og 5. lændehvirvel. Der er ingen nyttilkomne forandringer. Der er ikke kirurgiske behandlingsmuligheder og det anbefales at fortsætte med træning og smertestillende medicin. Forhold er stationære".

Forsikringen giver ret til løbende udbetaling af den fulde årlige ydelse og præmiefritagelse, hvis klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke. Ligeledes giver forsikringen ret til en engangsudbetaling, hvis klagerens erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 1/10 2022 overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der blandt læger og kommune er enighed om, at klagerens tilstand på dette tidspunkt er stationær.

Nævnet bemærker, at det er klageren, som har bevisbyrden for, at hendes generelle erhvervs-evne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne efter den 1/10 2022 er varigt nedsat med mindst halvdelen, og at hun med de rette skånehensyn ikke vil være i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på sagens lægelige og kommunale oplysninger, hvori der beskrives begrænsede objektive fund, og hvor klagerens helbredstilstand og arbejdsformåen i høj grad ses at være baseret på klagerens egne subjektive angivelser. Sagens lægelige oplysninger ses efter nævnets vurdering ikke at understøtte, at klageren ikke skulle være i stand til at varetage et relevant erhverv på mindst halv tid, såfremt der tages behørigt hensyn til klagerens skånebe-hov.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 31/5 2022, at der findes normale patellar- og akillesreflekser, normal muskelfylde og normale kræfter over alle led i underekstremiteterne, og at der ikke er dropfod. I lænderyggen ses der normal sidebevægelse og finger-gulvafstand på 0 cm. Af speciallægens tilføjelse den 16/8 2022 fremgår det, at der ved MR-scanning den 22/7 2022 ses følger efter tidligere indgreb med gode pladsforhold til nerverne. Særligt ses der ikke tegn til tryk på nerveroden mellem 4. og 5. lændehvirvel og der ses ingen nyttilkomne forandringer.

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens skånehensyn – i form af undgå rygbelastende arbejde, vekslende arbejdsstillinger, undgå længere koncentreret arbejde, behov for løbende pauser og afbræk i løbet af arbejdsdagen og undgå at arbejde udelukkende med skærmarbejde – ikke i sig selv tilsiger, at klageren ikke skulle kunne arbejde mere end halvdelen på det brede arbejdsmar-ked.

Ankenævnet for Forsikring

43.

99159

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren efter rygoperationen og frem til maj 2019 var i stand til at arbejde op mod 25 timer, og at der ikke er beskrevet en sådan forværring af klagerens gener, som kan begrunde, at hun ikke længere er i stand til at varetage et erhverv på mindst halv tid.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand